UCHWAŁA Nr XLII/426/2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 30 maja 2014 r.

w sprawie przyjęcia „Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014–2020".

Na podstawie art. 12 pkt 9c ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.[1]) oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.[2]) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014–2020", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Zarządowi Powiatu Inowrocławskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu Inowrocławskiego

Ryszard Jagodziński

[1] Zmiany teksty jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 645, z 2014 r. poz. 379.
[2] Zmiany teksty jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 675, poz. 829, poz. 1291, poz. 1623, poz. 1645, poz. 1650.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY Nr XLII/426/2014
RADY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO
z dnia 30 maja 2014 r.

w sprawie przyjęcia „Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014–2020".

Podjęcie przedmiotowej uchwały uzasadniają następujące okoliczności faktyczne. „Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014–2020" jest rozwinięciem „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014–2020" oraz „Strategii Rozwoju Powiatu Inowrocławskiego na lata 2007–2015". Opracowanie ww. dokumentu związane było z potrzebą przeprowadzenia aktualnej analizy lokalnego rynku pracy, określenia problemów występujących na jego terenie, a następnie wytyczenia priorytetów i określenia działań, prowadzących do ich osiągnięcia.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 12 pkt 9c ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.), zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady powiatu należy uchwalanie powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Ponadto art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), stanowi, że do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

STAROSTA
Tadeusz Majewski

Załącznik do uchwały Nr XLII/426/2014
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dnia 30 maja 2014 r.

POWIATOWY URZĄD PRACY W INOWROCŁAWIU

Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014-2020

Inowrocław, 2014 r.

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI 2
WPROWADZENIE 4
I. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM W LATACH 2009-2013 6
I. 2 Uwarunkowania demograficzne 6
I. 2 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym 10
I. 3 Stopa osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim na tle województwa i kraju 12
I. 4 Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim na tle województwa i kraju 19
I. 5 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poprzedniej aktywności zawodowej 22
I. 6 Liczba osób bezrobotnych ze względu na płeć 24
I. 7 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem przynależności do grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji 25
I. 8 Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia 26
I. 9 Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia 27
I. 10 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem kwestii długotrwałego bezrobocia 28
I. 11 Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych 29
I. 12 Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego 31
I. 13 Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego 32
I. 14 Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych 33
I. 15 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania 34
I. 16 Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 36
I. 17 Liczba podmiotów gospodarczych 37
I. 18 Kwalifikacje zawodowe a kształcenie ustawiczne 38
II. MECHANIZMY WSPARCIA 41
II. 1 Usługi i instrumenty rynku pracy 41
II. 2 Nowe rozwiązania w nowelizacji ustawy 49
II. 3 Centrum Aktywizacji Zawodowej 51
II. 4 Wsparcie z EFS 55
III. ANALIZA SWOT 59
III. 1 Analiza SWOT 59
III. 2 Macierz czynników SWOT 60
III. 3 Korelacje czynników 60
III. 3. 1 Czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse? 60

III. 3. 2 Czy mocne strony pozwolą zniwelować zagrożenia? 61
III. 3. 3 Czy słabe strony ograniczą możliwość wykorzystania szans? 62
III. 3. 4 Czy słabe strony potęgują ryzyko związane z zagrożeniami? 63
IV. STRUKTURA CELÓW I ZADAŃ PROGRAMU 64
IV. 1 Cele strategiczne i kierunki działań – lista 64
IV. 2 Cele strategiczne i kierunki działań – matryca logiczna Programu 67
ZAŁĄCZNIK – WZÓR ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI PROGRAMU 69
WYKAZ TABEL 70
WYKAZ WYKRESÓW 72
WYKAZ ILUSTRACJI 74

WPROWADZENIE

Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014-2020 został opracowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu w związku z realizacją zadania samorządu w zakresie polityki rynku pracy i wynika bezpośrednio z założeń art. 9 ust.1 pkt. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Niniejszy program w myśl przytoczonej podstawy prawnej stanowi część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W związku z powyższym Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014-2020 koresponduje – przede wszystkim w obszarze dotyczącym bezrobocia – z przyjętą 28 lutego 2014 r. przez Radę Powiatu Inowrocławskiego Strategią rozwiązywania problemów społecznych powiatu inowrocławskiego na lata 2014-2020 (Uchwała Nr XXXIX/397/2014).

Ponadto Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014-2020 ma swoje umocowanie w najważniejszym dokumencie na poziomie powiatu – Strategii Rozwoju Powiatu Inowrocławskiego na lata 2007-2015.

Istotnym czynnikiem opracowania niniejszego dokumentu była również potrzeba przeprowadzenia aktualnej analizy lokalnego rynku pracy, określenia problemów występujących na jego terenie, a następnie wytyczenia celów i kierunków działań, prowadzących do ich osiągnięcia.

Warto podkreślić, że przyjęte ramy czasowe dokumentu obejmujące lata 2014-2020, a także zaplanowane działania znajdują swoje uzasadnienie przede wszystkim w konieczności ich skorelowania z tożsamym okresem programowania wsparcia z Unii Europejskiej.

Na szczególną uwagę zasługuje także tło powstawania niniejszego dokumentu. Przede wszystkim podkreślenia wymaga fakt, że w trakcie trwania prac nad dokumentem (kwiecień-maj 2014 r.) trwały prace nad wprowadzającą szereg nowych rozwiązań nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Ponadto nie przybrały jeszcze ostatecznego kształtu dokumenty związane z realizacją Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja i Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Za wdrożenie, realizację i monitoring Program promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014-2020 w całości odpowiadać będzie Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu. Za prawidłową realizację wyznaczonych celów i kierunków działań odpowiedzialne będą poszczególne Referaty PUP w Inowrocławiu, których merytoryczny zakres działań będzie korespondować z wartościami określonymi dla poszczególnych wskaźników. Ponadto z realizacji Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy powiatu inowrocławskiego na lata 2014-2020 co roku tworzone będzie Sprawozdanie dotyczące poziomu jego realizacji. Sprawozdanie tworzone będzie zgodnie z załącznikiem zaproponowanym w niniejszym dokumencie.

Zespół redaktorski w trosce o najbardziej pełny obraz rynku pracy powiatu inowrocławskiego podczas pracy nad Programem opierał się na wieloletnim doświadczeniu pracowników PUP w Inowrocławiu oraz własnych danych statystycznych, a także danych zebranych na potrzeby stworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020, najbardziej

aktualnych danych statystycznych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy (w tym bazy Banku Danych Lokalnych) oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Nadzór merytoryczny nad tworzeniem Programu sprawował Dyrektor PUP w Inowrocławiu Przemysław Stefański, role koordynatorów prac zespołu objęli: Kierownik Referatu Organizacyjno-Administracyjnego Monika Berkowska i specjalista ds. programów Przemysław Krokos.

W skład zespołu weszli ponadto: Dorota Kwiatkowska (Kierownik Referatu Aktywizacji Zawodowej i Szkoleń), Małgorzata Kwaśniowska (Kierownik Referatu Instrumentów Rynku Pracy), Hanna Czerwińska (Kierownik Referatu Ewidencji, Informacji i Świadczeń), Paweł Wiśniewski (Kierownik Referatu Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego), Maria Stępniowska (lider klubu pracy), Agnieszka Śliwczyńska (specjalista ds. programów), Joanna Reczkowska (specjalista ds. programów), Karolina Pilarska (pośrednik pracy), Marzena Jóźwiak (pośrednik pracy).

I. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM W LATACH 2009-2013

Pierwszy rozdział programu zawiera dane statystyczne zaczerpnięte z Banku Danych Lokalnych oraz statystyk prowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu. Za pomocą tych danych w niniejszym rozdziale w szczegółowy sposób zostanie scharakteryzowany rynek pracy w powiecie inowrocławskim. Charakterystyka ta zostanie przedstawiona na przełomie lat 2009-2013 co daje szeroki zakres wiedzy o zmianach zachodzących na rynku pracy.

I. 2 Uwarunkowania demograficzne

Analiza danych statystycznych dotyczących liczby ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009 – 2012 świadczy o odnotowanym w 2010 r. w porównaniu z rokiem go poprzedzającym wzroście populacji o 1 301 osób (391 kobiet). Jednakże w latach 2011 – 2012 odnotowany został spadek liczby ludności w powiecie inowrocławskim. W 2011 r. powiat inowrocławski zamieszkiwało 164 965 osób, w tym 84 848 kobiet, a w 2012 r. 164 401 osób, w tym 84 560 kobiet.

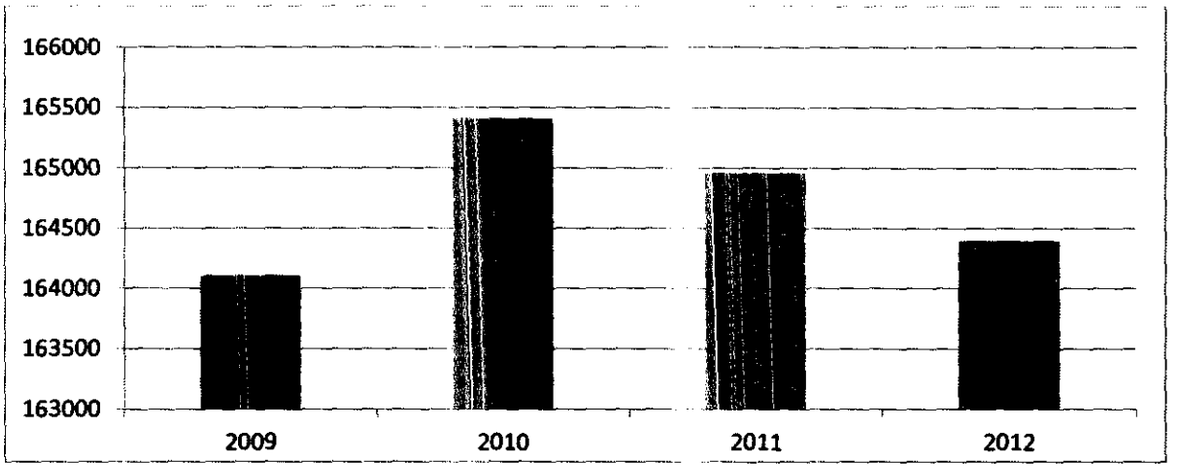
Tabela nr 1. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012

Wiek	2009		2010		2011		2012		2012-2009	
	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem
0-4	3917	8000	4073	8286	3993	8249	3935	8106	18	106
5-9	3625	7499	3565	7385	3638	7425	3713	7585	88	86
10-14	4360	8968	4235	8580	4012	8161	3868	7811	-492	-1157
15-19	5623	11541	5343	10884	5119	10488	4842	9962	-781	-1579
20-24	6266	12849	5875	12214	5730	11902	5606	11700	-660	-1149
25-29	6737	14097	6803	14092	6627	13809	6418	13307	-319	-790
30-34	5920	12188	6234	12872	6320	12972	6404	13239	484	1051
35-39	5678	11258	5833	11845	5884	12070	5875	12088	197	830
40-44	5274	10416	5265	10540	5347	10640	5462	10886	188	470
45-49	6039	11617	5849	11386	5653	11063	5545	10775	-494	-842
50-54	6960	13625	6945	13553	6768	13164	6498	12633	-462	-992
55-59	6359	12038	6410	12481	6457	12632	6593	12971	234	933
60-64	5374	9856	5901	10868	6033	11146	6088	11309	714	1453
65-69	3125	5562	3142	5615	3570	6323	4009	7073	884	1511
70 i więcej	9506	14598	9681	14812	9697	14921	9704	14956	198	358
ŁĄCZNIE	**84763**	**164112**	**85154**	**165413**	**84848**	**164965**	**84560**	**164401**	**-203**	**289**

Źródło: BDL

Analizując strukturę mieszkańców powiatu inowrocławskiego w latach 2009-2012 pod względem wieku i płci zauważyć można, iż w 2009 r. największą grupę stanowiły osoby powyżej 70 roku życia (14 598 osób, w tym 9 506 kobiet). Najmniej liczną grupę stanowiły natomiast osoby w wieku 65-69 lat (5 562 osób, w tym 3 125 kobiet).

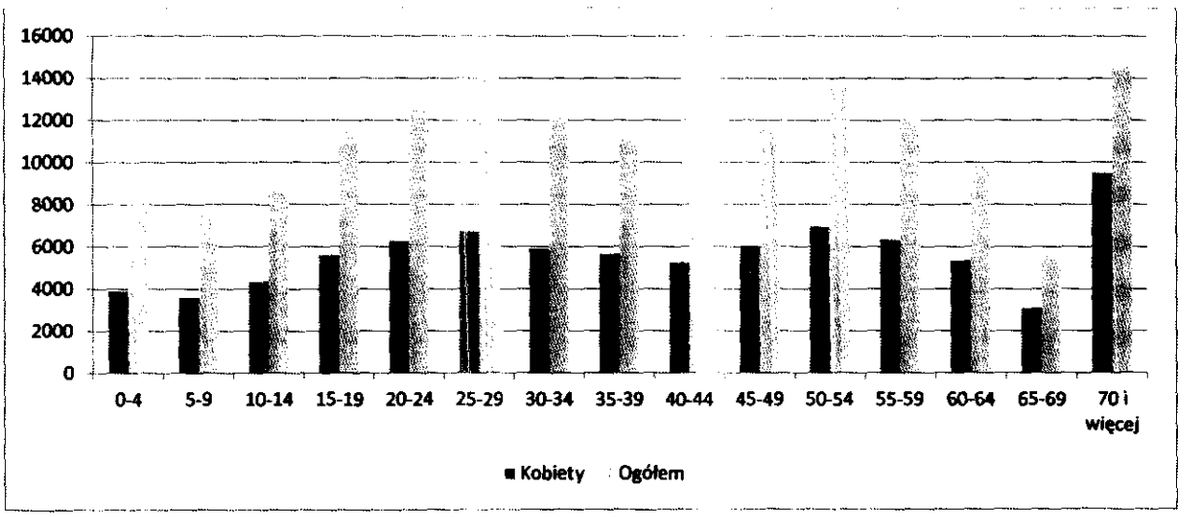
Wykres nr 1. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012

Źródło: BDL

W 2009 r. najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 70 lat i więcej (14 598 osób, w tym 9 506 kobiet), natomiast najmniej liczną osoby w wieku 65-69 lat (5 562 osób, w tym 3 125 kobiet).

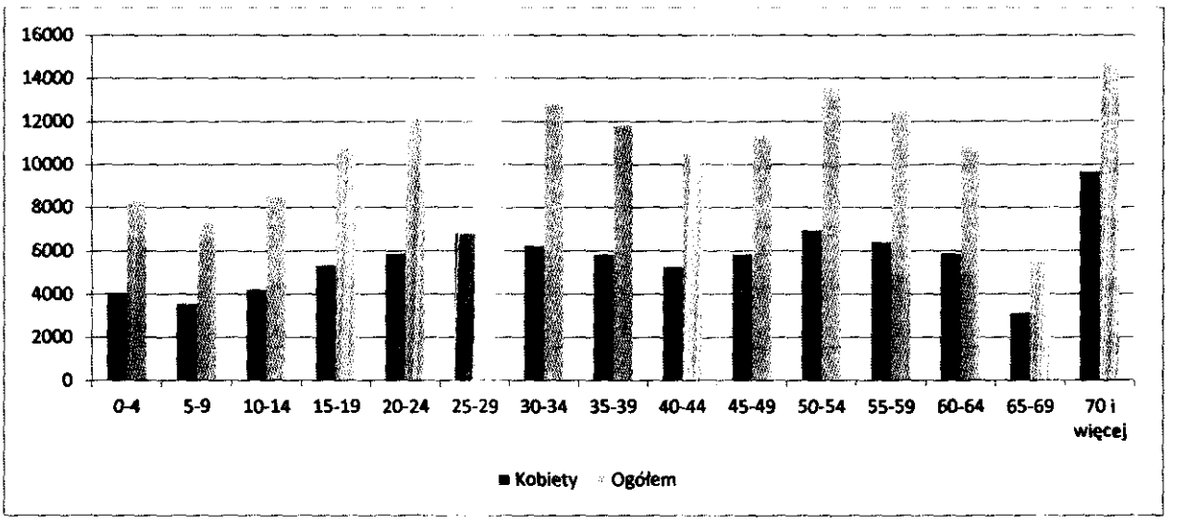
Wykres nr 2. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2009 r.

Źródło: BDL

W 2010 r. największą grupę stanowiły osoby w wieku 70 lat i więcej (14 812 osób, w tym 9 681 kobiet), natomiast najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 65-69 lat (5 615 osób, w tym 3 142 kobiet).

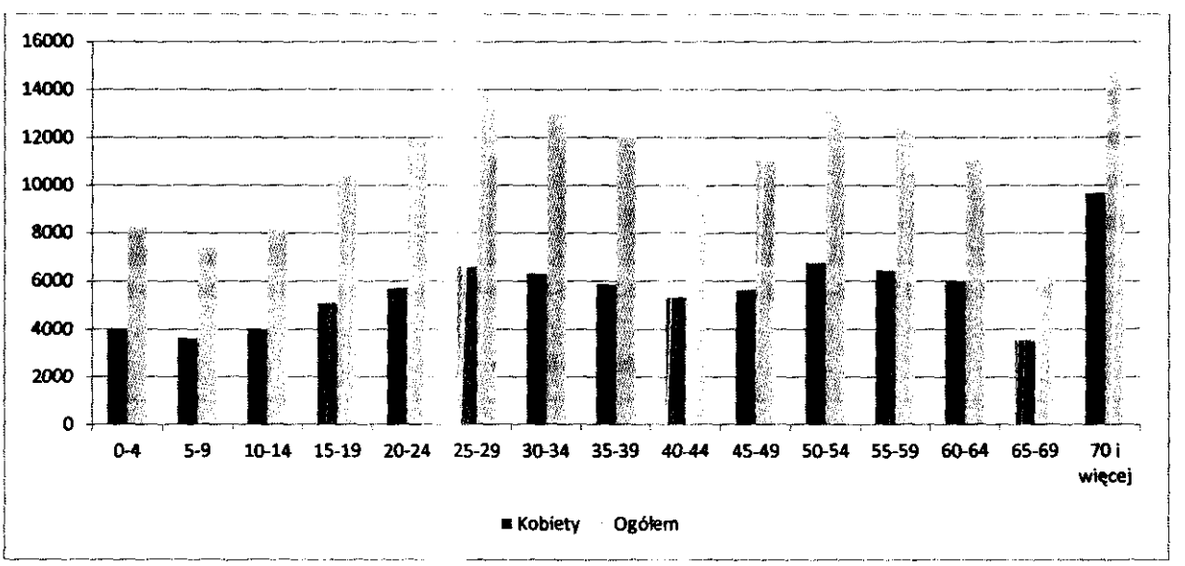
Wykres nr 3. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2010 r.

Źródło: BDL

W 2011 r. największą grupę stanowiły osoby w wieku 70 lat i więcej (14 921 osób, w tym 9 697 kobiet), natomiast najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 65-69 lat (6 323 osób, w tym 3 570 kobiet).

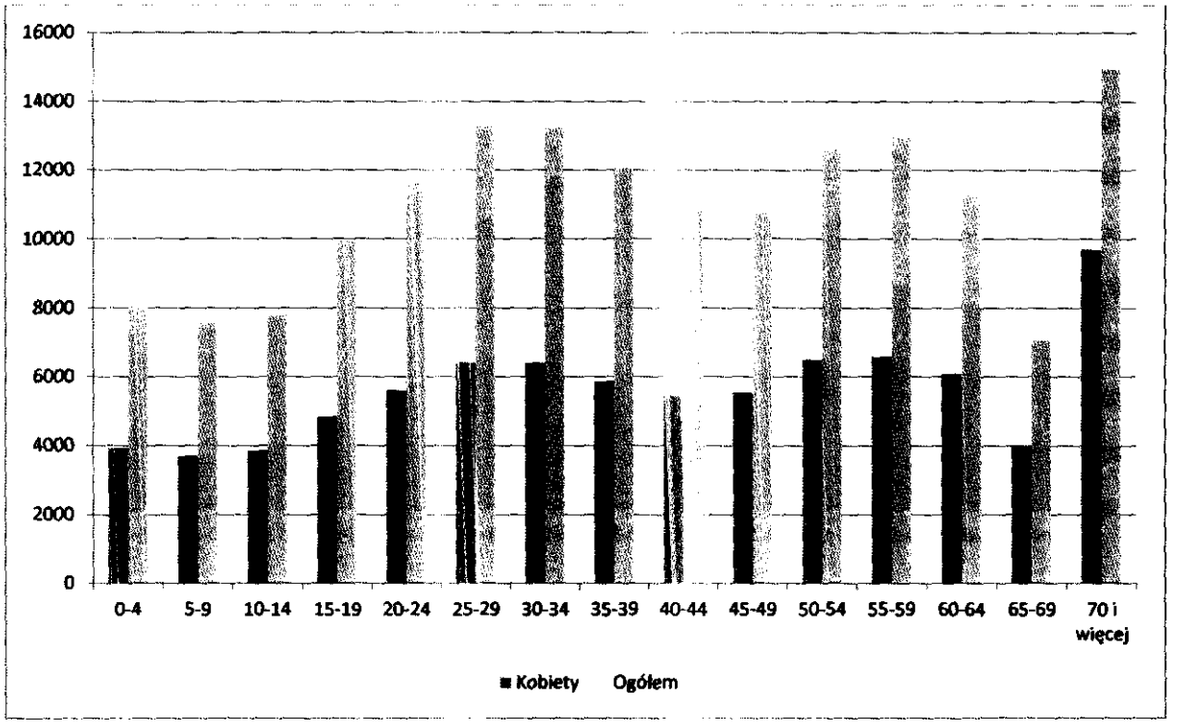
Wykres nr 4. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2011 r.

Źródło: BDL

W 2012 r. największą grupę stanowiły osoby w wieku 70 lat i więcej (14 956 osób, w tym 9 704 kobiet), natomiast najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 65-69 lat (7 073 osób, w tym 4 009 kobiet).

Wykres nr 5. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2012 r.

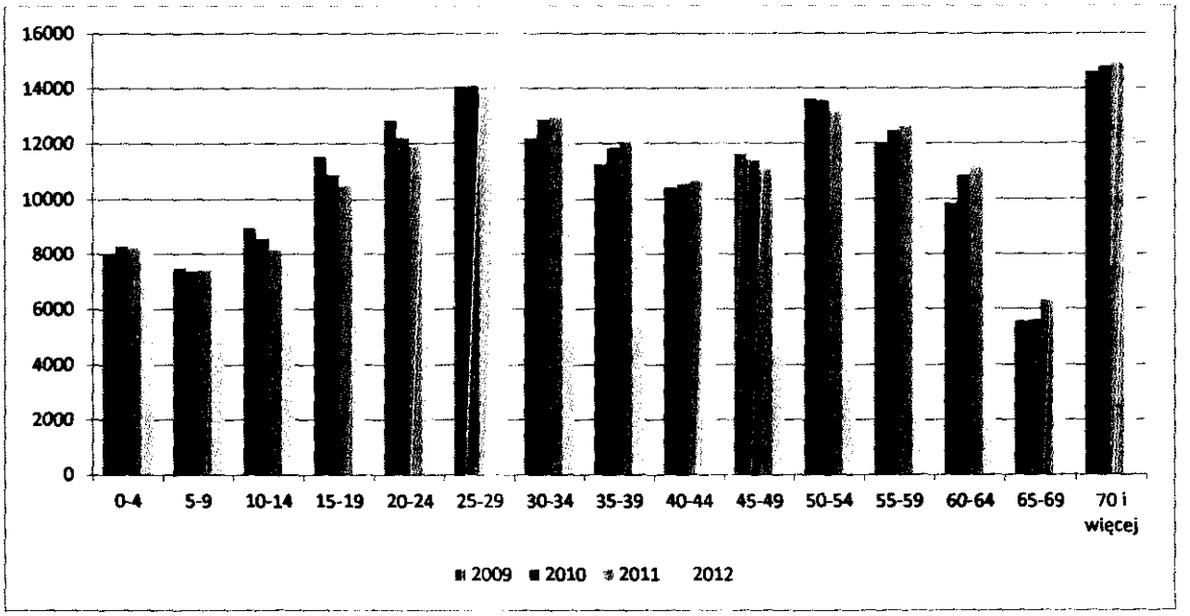

Źródło: BDL

Wykres nr 6 przedstawia liczbę ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012. Z przedstawionych danych wynika, że 7 grup wiekowych w badanym okresie wykazało niezmienną tendencję rosnącą. Były to następujące grupy: 30-34 lat, 25-39 lat, 40-44 lat, 55-59 lat, 60-64 lata, 65-69 lat i 7 lat i więcej. Aż 4 grupy dotyczyły mieszkańców powyżej 55 roku życia, co świadczy o starzeniu się społeczności lokalnej. Aż 6 grup wiekowych wykazało w badanym okresie niezmienną tendencję malejącą (10-14 lat, 15-19 lat, 20-24 lata, 25-29 lat, 45-49 lat, 50-54 lata). Na domiar złego aż 4 z przytoczonych grup dotyczyły osób w wieku od 10 do 29 lat.

Na szczególną uwagę w kontekście starzenia się społeczeństwa zasługuje fakt, że od 2009 do 2012 roku największy przyrost wynoszący powyżej 1000 osób odnotowano w grupach 30-34 lata (1 051 osób), 60-64 lata (1 453 osób) i 65-69 lat (1 511 osób) przy jednoczesnym spadku liczby mieszkańców również dotyczącym ponad 1000 osób w następujących grupach wiekowych: 10-14 lat (1 157 osób), 15-19 lat (1 579 osób) i 20-24 lata (1 149 osób). Różnica liczby mieszkańców w latach 2009-2012 przedstawiona została w Tabeli nr 1.

Wykres nr 6. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012 - ujęcie komparatystyczne

Źródło: BDL

I. 2 Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

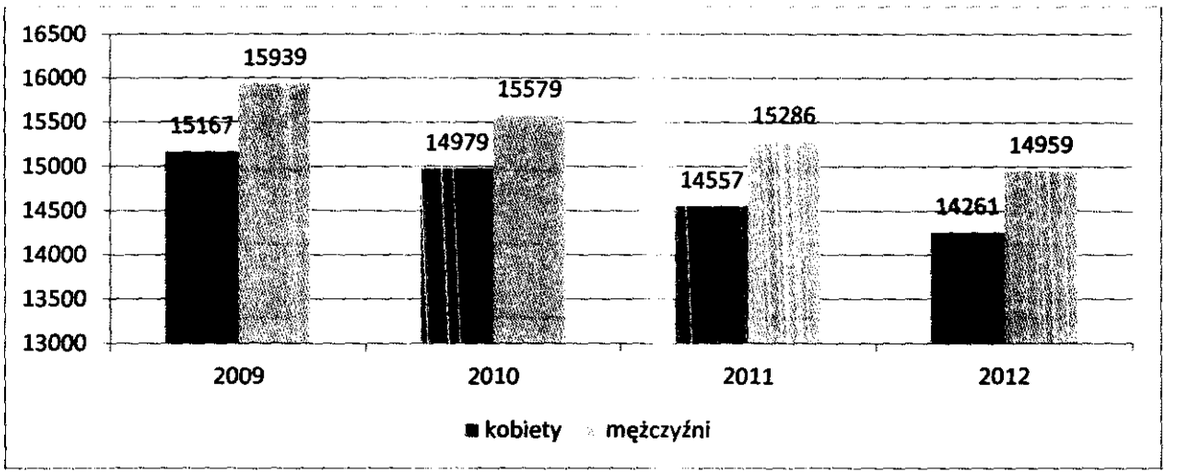
Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku przedprodukcyjnym w latach 2009-2012 wykazywała tendencję malejącą. Najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w 2009 r., kiedy był równy 31 106 osobom. Najniższą natomiast w 2012 r., kiedy odnotowano 29 220 osób. W badanym okresie liczba mężczyzn zmalała o 980 osób, a kobiet o 906.

Tabela nr 2. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2009-2012

	LUDNOŚĆ W WIEKU									ŁĄCZNIE
	PRZEDPRODUKCYJNYM			PRODUKCYJNYM			POPRODUKCYJNYM			
	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM	
2009	15167	15939	31106	51591	55881	107472	18005	7529	25534	164112
2010	14979	15579	30558	51451	57076	108527	18724	7604	26328	165413
2011	14557	15286	29843	50991	56854	107845	19300	7977	27277	164965
2012	14261	14959	29220	50498	56566	107064	19801	8316	28117	164401

Źródło: BDL

Wykres nr 7. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku przedprodukcyjnym w latach 2009-2012

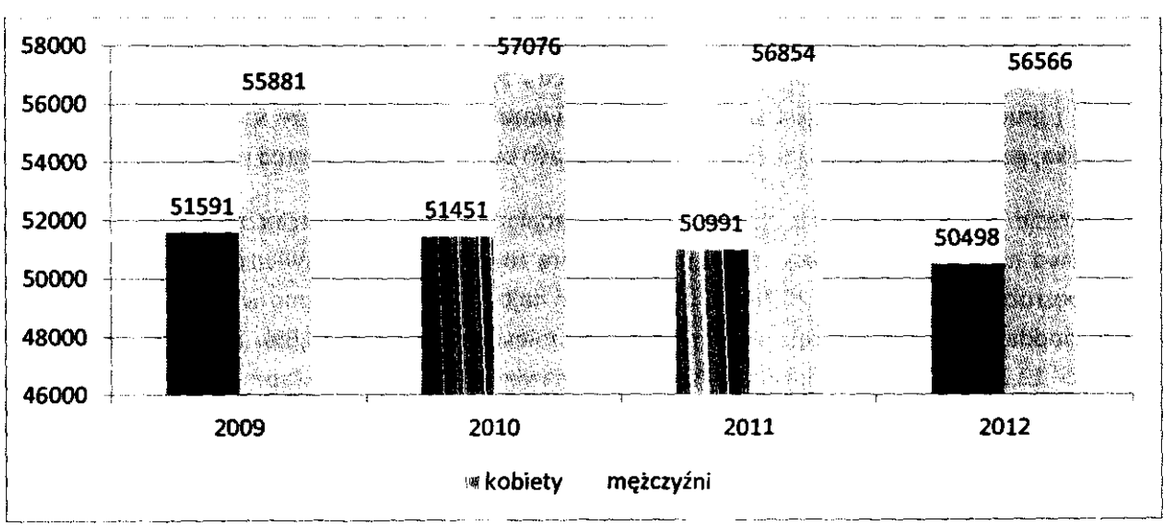

Źródło: BDL

Liczba ludności powiatu inowrocławskiego w wieku produkcyjnym ogółem w badanym okresie uległa w 2010 r. wzrostowi, osiągając 108 527 osób. Począwszy od 2011 r. wskaźnik wykazywał tendencję malejącą, aby w 2012 r. osiągnąć 107 064 osób.

Liczba mieszkanek powiatu w badanym okresie systematycznie malała z 51 591 do 50 498. Liczba mężczyzn w 2010 r. wzrosła do 57 076 osób, lecz od 2011 zaczęła maleć, aby w 2012 r. osiągnąć wartość 56 566 osób.

Wykres nr 8. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku produkcyjnym w latach 2009-2012

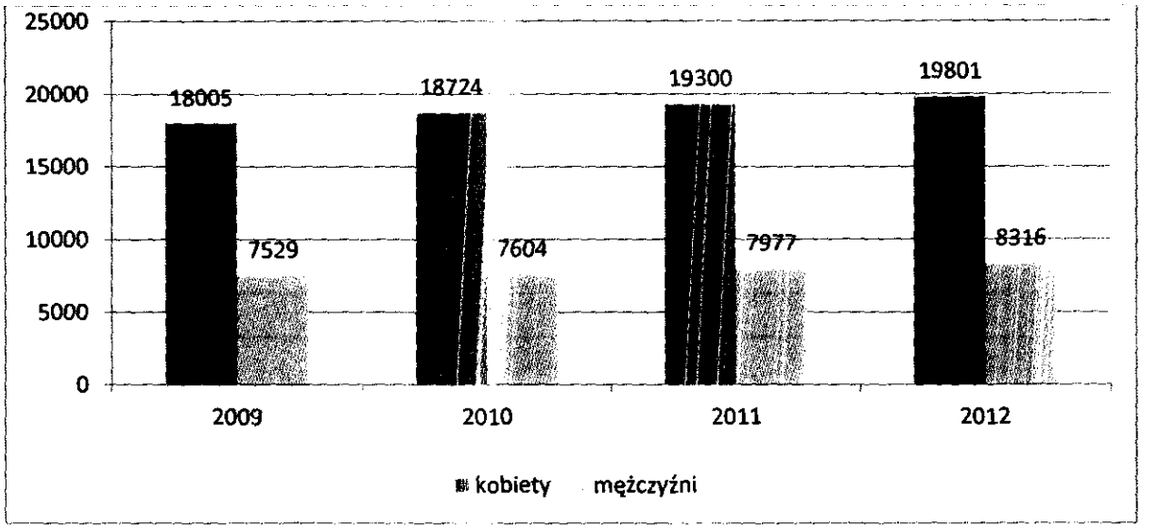

Źródło: BDL

Ludność mieszkańców powiatu ogółem w latach 2009-2012 w wieku poprodukcyjnym wykazywała dynamiczną tendencję rosnącą. Ilość osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła w badanym okresie o ponad 2,5 tysiąca osób.

Największy wzrost osób w wieku poprodukcyjnym stał się udziałem kobiet (1 796 osób). Niemałą rolę w tym zakresie odegrali również mężczyźni (787 osób).

Wykres nr 9. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku poprodukcyjnym w latach 2009-2012

Źródło: BDL

I. 3 Stopa osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim na tle województwa i kraju

Stopa bezrobocia w Polsce w latach 2009-2013 przedstawiona została na wykresie nr 10 i w tabeli nr 3. Z przedstawionych danych wynika, że sytuacja na ogólnokrajowym rynku pracy z uwzględnieniem danych dotyczących tych samych miesięcy z roku na rok ulegała pogorszeniu. W ciągu badanych 5 lat, tylko trzykrotnie wystąpiła sytuacja, kiedy nie odnotowano wzrostu stopy bezrobocia porównując sytuację w bieżącym miesiącu z sytuacją dokładnie sprzed roku (luty, marzec 2012 r. i grudzień 2013 r.). Zaistniała sytuacja nie wiązała się natomiast ze spadkiem omawianego wskaźnika, gdyż wartości w przytoczonych 3 miesiącach były równe tym sprzed roku.

Na wykresie nr 10, dotyczącym danych za 2009 r. znalazła swoje odzwierciedlenie ogólnoświatowa wyjątkowo niekorzystna sytuacja ekonomiczna, która rozpoczęła się na świecie pod koniec 2008 r. Stopa bezrobocia w Polsce w 2009 r. zaczęła rosnąć najbardziej dynamicznie w całym okresie, który został poddany analizie. Zaczęła ona wzrastać od miesiąca czerwca (10,6%) i poszybowała aż do wartości 13,2% w miesiącu lutym 2010 r. W omawianym okresie nastąpił zatem wzrost stopy bezrobocia o 2,6 punktu procentowego. Spadek stopy bezrobocia został odnotowany dopiero w marcu 2010 r. (13,0%).

Duży wzrost bezrobocia nastąpił pod koniec 2012 r. i na początku 2013 r. Wskaźnik dotyczący stopy bezrobocia z wartości 12,3% (lipiec 2012 r.) urósł do wartości 14,4% (luty 2013 r.). Tym samym wzrost wskaźnika w tym okresie wyniósł 2,1 punktu procentowego.

Analizując sytuację na krajowym rynku pracy w latach 2009-2013 przedstawioną na wykresie nr 10 i w tabeli nr 3 uderza przede wszystkim jednak fakt, że krzywe dotyczące omawianego wskaźnika z roku na rok lokują się na wykresie coraz wyżej przy coraz to wyższych wartościach procentowych.

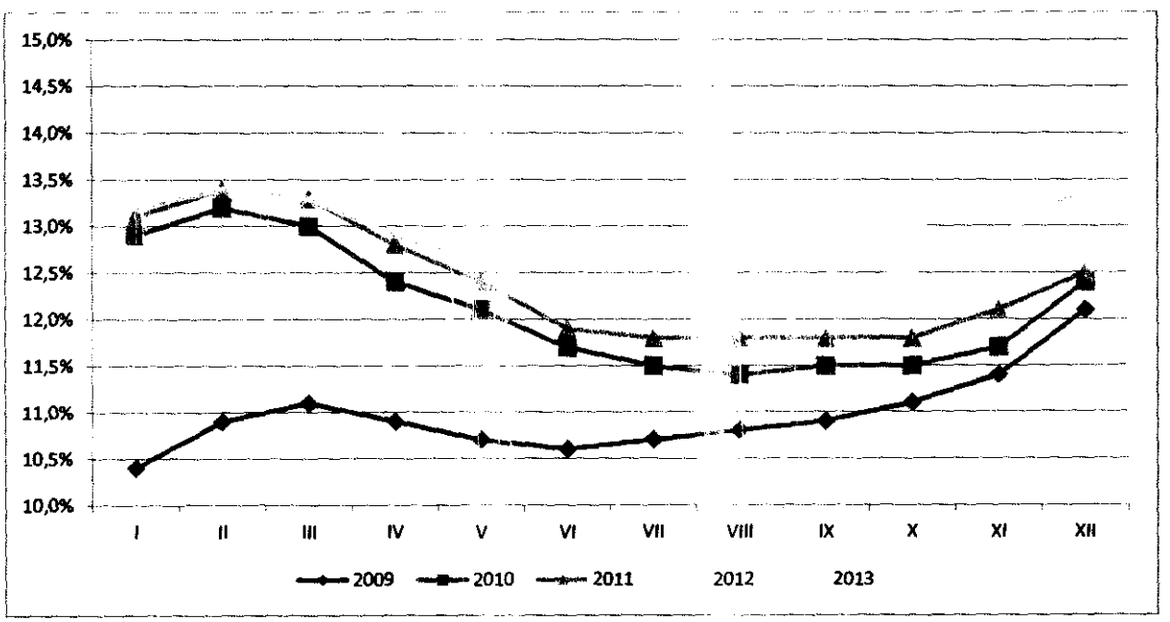
O pogarszającej się sytuacji na rynku pracy świadczy także analiza najniższych i najwyższych wartości dotyczących stopy bezrobocia w badanym okresie w ujęciu miesięcznym. W latach 2009-2013 w Polsce najniższą wartość stopy bezrobocia odnotowano w styczniu 2009 r. (10,4%), najwyższą natomiast w lutym 2013 r. (14,4%). Znamienny jest także fakt, że najniższe wartości stopy bezrobocia odnotowane w poszczególnych latach charakteryzują się tendencją rosnącą: 2009 r. – 10,4%, 2010 r. – 11,4%, 2011 r. – 11,8%, 2012 r. – 12,3% i 2013 r. – 13%. Najniższe wartości wskaźnika odnotowywano najczęściej w sierpniu.

Najwyższe wartości również nie pozostawiają wątpliwości co do pogarszającej się od lat sytuacji na krajowym rynku pracy, gdyż i one wykazywały tendencję rosnącą: 2009 r. – 12,1%, 2010 r. – 13,2%, 2011 r. – 13,4%, 2012 r. – 13,4% i 2013 r. – 14,4%. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowywano najczęściej w lutym.

W kontekście analizy sytuacji na krajowym rynku pracy warto przytoczyć średnioroczne stopy bezrobocia za badany okres wyliczone na podstawie danych miesięcznych. Potwierdzają one tezę dotyczącą pogarszających się warunków do poszukiwania pracy w kraju w ciągu ostatnich kilku lat. Przywołany wskaźnik w poszczególnych latach kształtował się bowiem następująco: 2009 r. – 11%, 2010 r. – 12,1%, 2011 r. – 12,4%, 2012 r. – 12,8% i 2013 r. – 13,5%.

Niezwykle istotny jest także fakt, że w 2013 r. po raz pierwszy od lat nie odnotowano tak dynamicznego wzrostu omawianego wskaźnika w końcówce roku. Budujące jest także to, że pomimo znacznego wzrostu stopy bezrobocia w 2013 r. w I kwartale do wartości nie notowanej od lat (14,4%), rok ten, ze względu na odnotowywany spadek stopy bezrobocia od marca aż do października oraz znacznie mniejszą dynamikę rejestracji osób bezrobotnych pod koniec roku (m.in. ze względu na łagodną zimę), zakończył się wartością, która została odnotowana także w grudniu 2012 r. (13,4%). Niemniej jednak pamiętać należy, że jest to wciąż jeden z najwyższych od lat poziomów omawianego wskaźnika.

Wykres nr 10. Stopa bezrobocia w Polsce w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Tabela nr 3. Stopa bezrobocia w kraju w latach 2009-2013

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2009	10,8%	10,9%	11,1%	10,9%	10,7%	10,6%	10,7%	10,8%	10,9%	11,1%	11,4%	12,1%
2010	12,9%	13,2%	13,0%	12,4%	12,1%	11,7%	11,5%	11,5%	11,5%	11,5%	11,7%	12,4%
2011	13,1%	13,4%	13,3%	12,8%	12,4%	11,9%	11,8%	11,8%	11,8%	11,8%	12,1%	12,5%
2012	13,2%	13,4%	13,3%	12,9%	12,6%	12,3%	12,3%	12,4%	12,4%	12,5%	12,9%	13,4%
2013	14,2%	14,4%	14,3%	14,0%	13,6%	13,2%	13,1%	13,0%	13,0%	13,0%	13,2%	13,4%

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Dane statystyczne dotyczące stopy bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim przedstawione zostały na wykresie nr 11 oraz w tabeli nr 4. Tendencja na rynku ogólnopolskim znalazła swoje odzwierciedlenie w danych statystycznych dotyczących kondycji regionalnego rynku pracy i potwierdza tezę pogarszającej się od 2009 r. sytuacji osób bezrobotnych.

Podobnie jak w przypadku sytuacji ogólnopolskiej w regionie od czerwca 2009 r. aż do marca 2010 r. odnotowano bardzo dynamiczny wzrost stopy bezrobocia (o 3 punkty procentowe). W regionie jednak analogiczna sytuacja powtórzyła się rok później, kiedy to mniej więcej w tym samym okresie (od sierpnia 2010 r. do marca 2011 r.) odnotowano wzrost stopy bezrobocia również o 3 punkty procentowe.

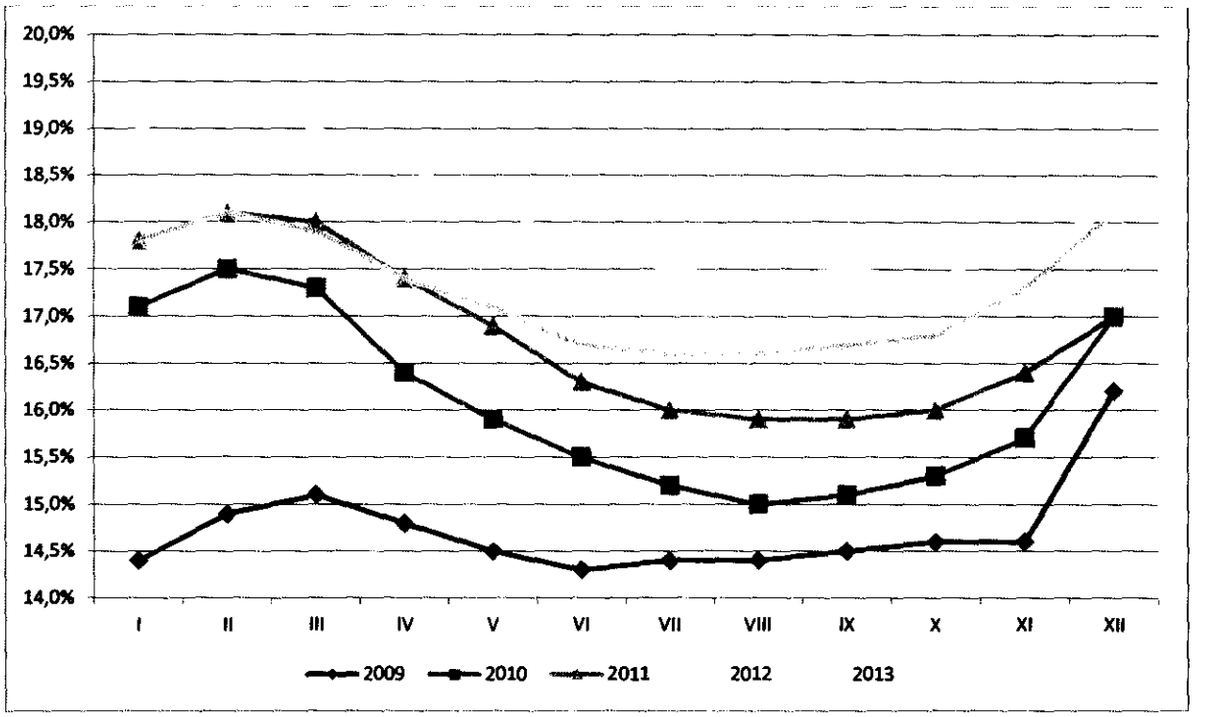
Niezwykle dramatyczna sytuacja zaistniała w grudniu 2009 r. i 2010 r., gdy wskaźnik stopy bezrobocia zaledwie w ciągu jednego miesiąca wzrósł odpowiednio o 1,6 i 1,3 punktu procentowego.

Analogicznie jak w sytuacji ogólnokrajowej w 2013 r. wskaźnik stopy bezrobocia pod koniec roku osiągnął po raz pierwszy wskaźnik równy temu sprzed roku w tym samym miesiącu, lecz – co należy podkreślić – jeden z najwyższych w badanym okresie od lat.

W województwie kujawsko-pomorskim w latach 2009-2013 najniższy wskaźnik stopy bezrobocia odnotowany został w czerwcu 2009 r. (14,3%), a najwyższy w lutym 2013 r. (19,3%). Najniższe wskaźniki w poszczególnych latach ulegały wzrostowi z roku na roku i osiągały następujące wartości: 2009 r. – 14,3%, 2010 r. – 15,0%, 2011 r. – 15,9%, 2012 r. – 16,6% i 2013 r. – 17,4%. Najniższe wartości wskaźnika odnotowywano najczęściej w sierpniu. Również wśród najwyższych wartości omawianego wskaźnika sytuacja wyglądała podobnie i w większości przypadków wykazywała tendencję wzrostową: 2009 r. – 16,2%, 2010 r. – 17,5%, 2011 r. – 18,1%, 2012 r. – 18,1% i 2013 r. – 19,3%. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowywano najczęściej w lutym.

Wyliczone na podstawie danych miesięcznych średnioroczne stopy bezrobocia za badany okres w województwie kujawsko-pomorskim wykazywały tendencję rosnącą. Kształtowały się one następująco: 2009 r. – 11%, 2010 r. – 12,1%, 2011 r. – 12,4%, 2012 r. – 12,8% i 2013 r. – 13,5%.

Wykres nr 11. Stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Tabela nr 4. Stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim 2009-2013

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2009	14,4%	14,9%	15,1%	14,8%	14,5%	14,3%	14,4%	14,4%	14,5%	14,6%	14,6%	16,2%
2010	17,1%	17,5%	17,3%	16,4%	15,9%	15,5%	15,2%	15,0%	15,1%	15,3%	15,7%	17,0%
2011	17,8%	18,1%	18,0%	17,4%	16,9%	16,3%	16,0%	15,9%	15,9%	16,0%	16,4%	17,0%
2012	17,8%	18,1%	17,9%	17,4%	17,1%	16,7%	16,6%	16,6%	16,7%	16,8%	17,3%	18,1%
2013	19,0%	19,3%	19,0%	18,6%	18,2%	17,7%	17,5%	17,4%	17,5%	17,4%	17,8%	18,1%

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Dane dotyczące stopy bezrobocia w powiecie inowrocławskim na przestrzeni lat 2009-2013 przedstawione zostały na wykresie 12 i w tabeli 5. Podobnie jak w przypadku danych dotyczących kraju i województwa kujawsko-pomorskiego wskazują one wyraźnie na znaczne pogorszenie się sytuacji na rynku pracy na przełomie ostatnich lat.

W powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 najniższy wskaźnik stopy bezrobocia odnotowany został w sierpniu 2010 r. (19,2 %), a najwyższy w lutym i marcu 2013 r. (24,8%). Najniższe wskaźniki w poszczególnych latach kształtowały się następująco: 2009 r. – 19,4%, 2010 r. – 19,2%, 2011 r. – 20,8%, 2012 r. – 21,8% i 2013 r. – 22,8%. Najniższe wartości wskaźnika odnotowywano najczęściej w październiku i sierpniu. Najwyższe wartości omawianego wskaźnika w poszczególnych latach wykazywały tendencję wzrostową i kształtowały się następująco: 2009 r. – 21,2%, 2010 r. – 22,4%, 2011 r. – 23%, 2012 r. – 23,7% i 2013 r. – 24,8%. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowywano najczęściej w lutym, marcu i grudniu.

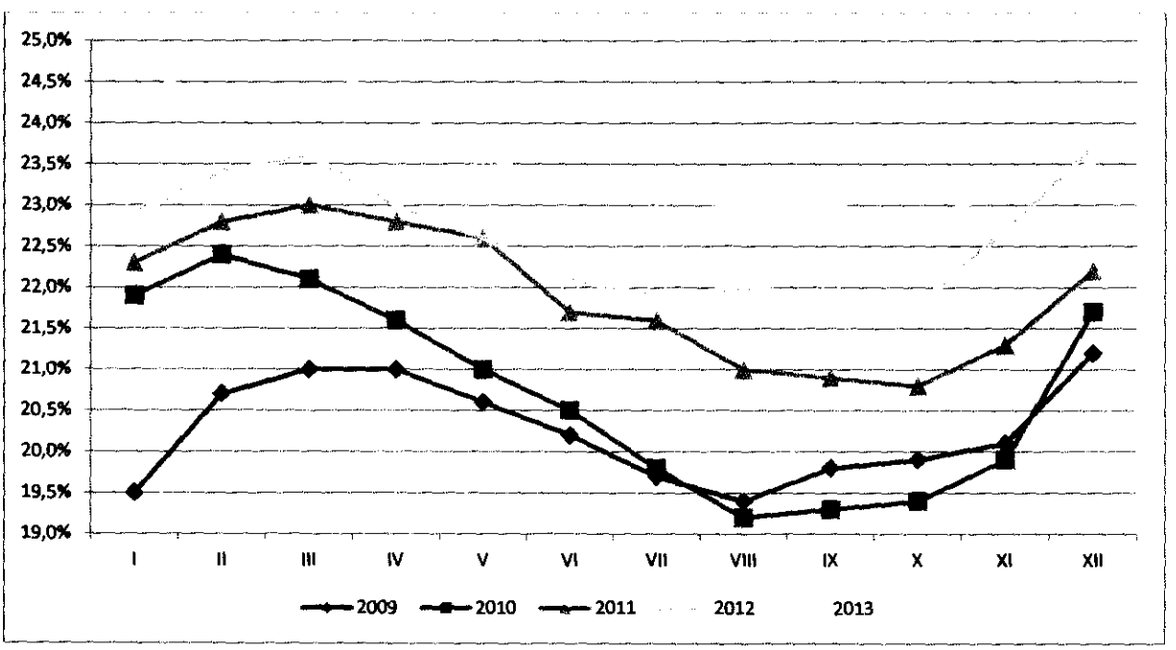
Wyliczone na podstawie danych miesięcznych średnioroczne stopy bezrobocia za badany okres w powiecie inowrocławskim wykazywały tendencję rosnącą. Kształtowały się one następująco: 2009 r. – 20,3%, 2010 r. – 20,7%, 2011 r. – 21,9%, 2012 r. – 22,6% i 2013 r. – 23,5%.

Na uwagę zasługuje fakt, że w powiecie inowrocławskim w badanym okresie pięciokrotnie odnotowano spadek stopy bezrobocia w danym miesiącu w porównaniu z sytuacją z poprzedniego roku. Sytuacja taka miała miejsce w okresie od sierpnia do listopada 2010 r. oraz w grudniu 2013 r. Podobna sytuacja w województwie kujawsko-pomorskim w badanym okresie miała miejsce tylko raz, w marcu 2012 r. W kraju ani razu.

Najbardziej dynamiczny i nieprzerwany wzrost stopy bezrobocia w latach 2009-2013 odnotowano w powiecie inowrocławskim w okresie od sierpnia 2010 r. do marca 2011 r. (wzrost o 3,8 punktu procentowego).

Analizując kształt krzywych przedstawionych na wykresach z danymi statystycznymi z lat 2009-2013 dotyczącymi krajowego, regionalnego i lokalnego rynku pracy zamieszczonymi w niniejszym rozdziale zwrócić należy uwagę przede wszystkim na trzy kwestie. Po pierwsze, na wysokie podobieństwo krzywych, świadczące przede wszystkim o niezmiennych tendencjach na rynku pracy związanych z porami roku (wzrost wskaźnika w okresie jesienno-zimowym i spadek w okresie wiosenno-letnim). Po drugie, na prawidłowość charakteryzującą rynek pracy, polegającą na tym, że im niższy poziom administracyjny, tym wyższa dynamika zachodzących na nim zmian. I wreszcie po trzecie, na niezwykle niepokojący wzrost stopy bezrobocia w ciągu badanego okresu na wszystkich omawianych obszarach.

Wykres nr 12. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

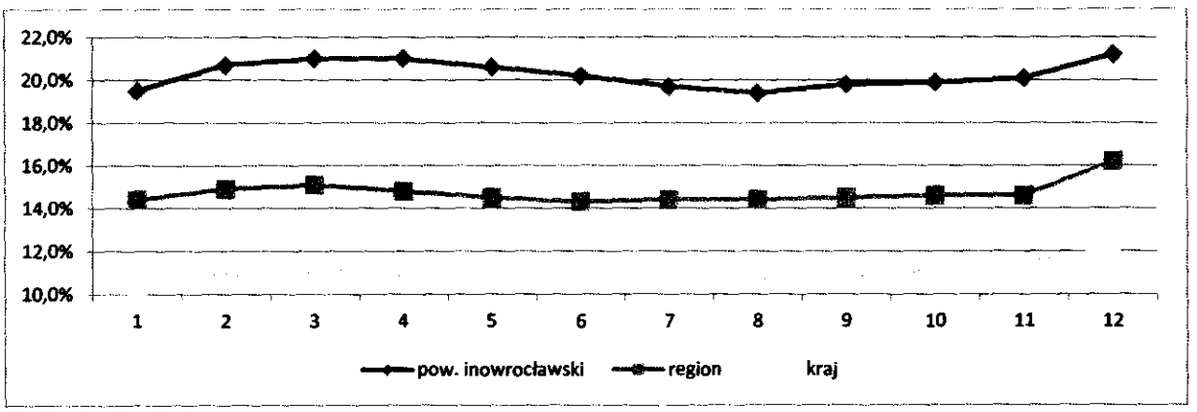
Tabela nr 5. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2009	19,5%	20,7%	21,0%	21,0%	20,6%	20,2%	19,7%	19,4%	19,8%	19,9%	20,1%	21,2%
2010	21,9%	22,4%	22,1%	21,6%	21,0%	20,5%	19,8%	19,2%	19,3%	19,4%	19,9%	21,7%
2011	22,3%	22,8%	23,0%	22,8%	22,6%	21,7%	21,6%	21,0%	20,9%	20,8%	21,3%	22,2%
2012	22,9%	23,4%	23,6%	23,0%	22,6%	22,1%	21,9%	22,0%	21,9%	21,8%	22,7%	23,7%
2013	24,3%	24,8%	24,8%	24,2%	23,6%	23,2%	23,1%	23,0%	23,0%	22,8%	23,2%	23,5%

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

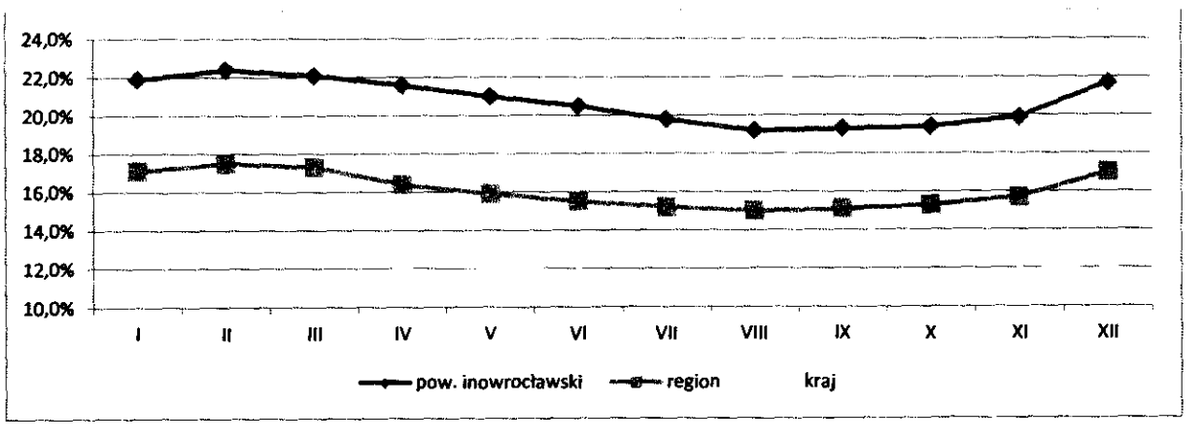
W celu lepszego zobrazowania przedstawionej w niniejszym rozdziale analizy rynku pracy w kraju, województwie kujawsko-pomorskim oraz powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013, poniżej na wykresach wcześniej przytoczone dane statystyczne przedstawione zostały w ujęciu komparatystycznym.

Wykres nr 13. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju 2009r.

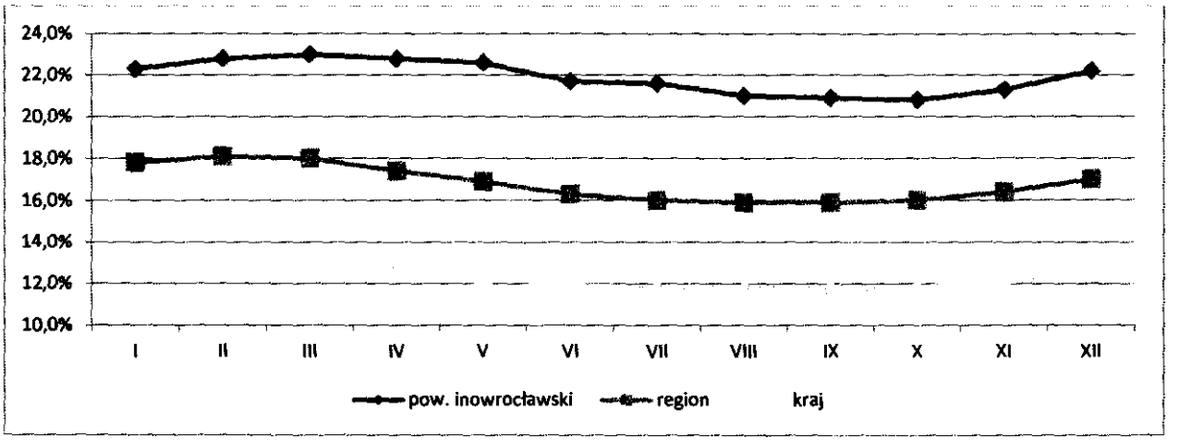
Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Wykres nr 14. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju 2010r.

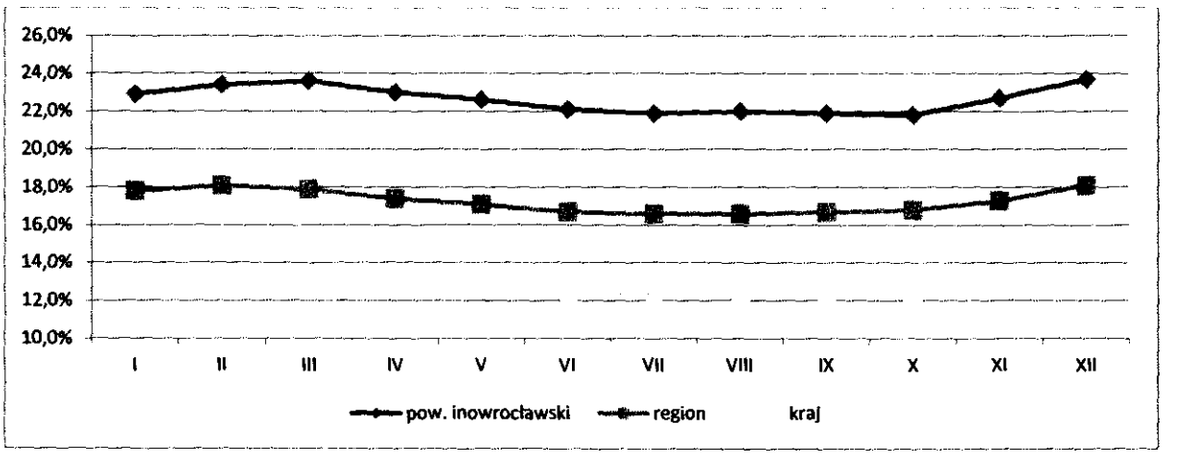
Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Wykres nr 15. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju w 2011 r.

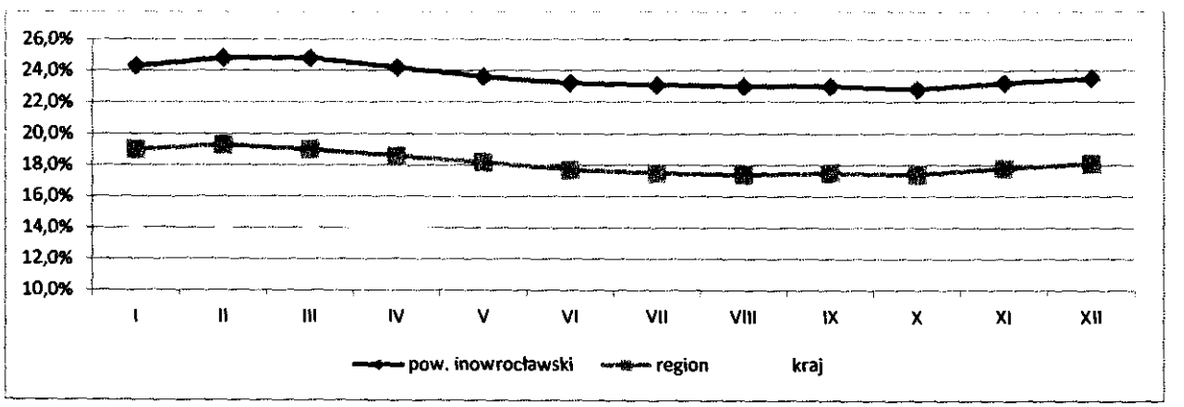
Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Wykres nr 16. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju w roku 2012 r.

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Wykres nr 17. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwo kujawsko-pomorskim i w kraju w 2013 r.

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

I. 4 Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim na tle województwa i kraju

Dane statystyczne przedstawione w niniejszym podrozdziale w bezpośredni sposób korespondują z danymi dotyczącymi stopy bezrobocia, która – po uwzględnieniu liczby osób w wieku produkcyjnym na danym obszarze – jest ich pochodną. W związku z tym wnioski przedstawione w poprzednim podrozdziale nie zostały powtórzone w niniejszej części dokumentu.

Analizując sytuację osób bezrobotnych w Polsce w badanym okresie należy zwrócić szczególną uwagę na zwiększającą się liczbę osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach, którą szczególnie wyraźnie zaobserwować można podczas analizy krzywych na wykresie nr 18. Krzywe te z roku na rok są bowiem umiejscawiane na coraz to wyższej pozycji względem osi dotyczącej liczby bezrobotnych.

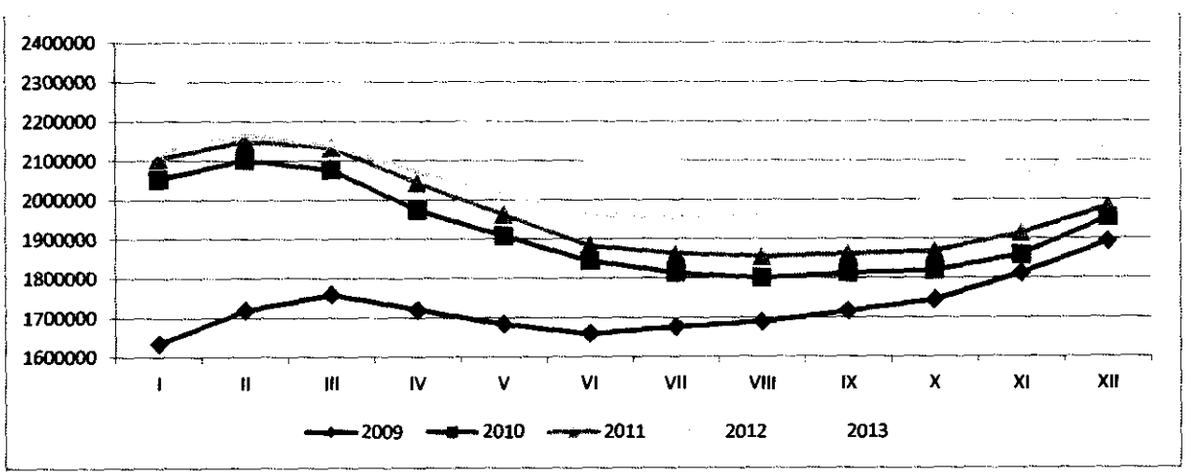
W badanym okresie najmniejszą liczbę bezrobotnych w Polsce odnotowano w styczniu 2009 r. (1 634 401 osób), najwyższą natomiast w lutym 2013 r. (2 336 686 osób). Oba wskaźniki odnotowano niemalże w tym samym okresie roku (I kwartał), z tą różnicą, że po 5 latach osób bezrobotnych w kraju było o ponad 700 tysięcy więcej.

Na uwagę zasługuje także fakt, że najniższe odnotowane wartości dotyczące liczby osób bezrobotnych w kraju w poszczególnych latach wykazywały tendencję rosnącą i kształtowały się następująco: 2009 r. – 1 634 401, 2010 r. – 1 800 178, 2011 r. – 1 855 336, 2012 r. – 1 953 184 i 2013 r. – 2 075 163. Również wskaźnik dotycząc najwyższych wartości wykazywał wzrost: 2009 r. – 1 892 680, 2010 r. – 2 101 523, 2011 r. – 2 150 233, 2012 r. – 2 168 156 i 2013 r. – 2 336 686.

Analizując dane statystyczne dotyczące liczby bezrobotnych w kraju zwrócić należy uwagę na fakt, że ani razu w badanym nie odnotowano spadku liczby osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach w porównaniu z liczbą bezrobotnych w roku poprzednim.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na coraz częściej pojawiające się prognozy ekspertów ds. rynku pracy oraz badania GUS, mówiące o gwałtownym procesie starzenia się polskiego społeczeństwa oraz związanym z tym oczekiwanym spadkiem liczby bezrobotnych do 2020 r. do poziomu około 500 tysięcy osób (stopa bezrobocia ma wówczas wynieść około 3%).

Wykres nr 18. Liczba osób bezrobotnych w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Tabela nr 6. Liczba osób bezrobotnych w kraju w latach 2009-2013

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2009	1634401	1718790	1758800	1719882	1683410	1658650	1676135	1688998	1715890	1744347	1811117	1892680
2010	2052478	2101523	2076708	1973782	1907937	1843921	1812837	1809178	1812624	1818635	1858288	1954706
2011	2104986	2150233	2133916	2043516	1962587	1883299	1863175	1855336	1861689	1867570	1914936	1982676
2012	2121518	2168156	2141906	2072640	2013936	1964445	1953184	1964706	1978987	1994872	2058142	2136815
2013	2295744	2336686	2314453	2255710	2176337	2109145	2093103	2083209	2083116	2075163	2116032	2157883

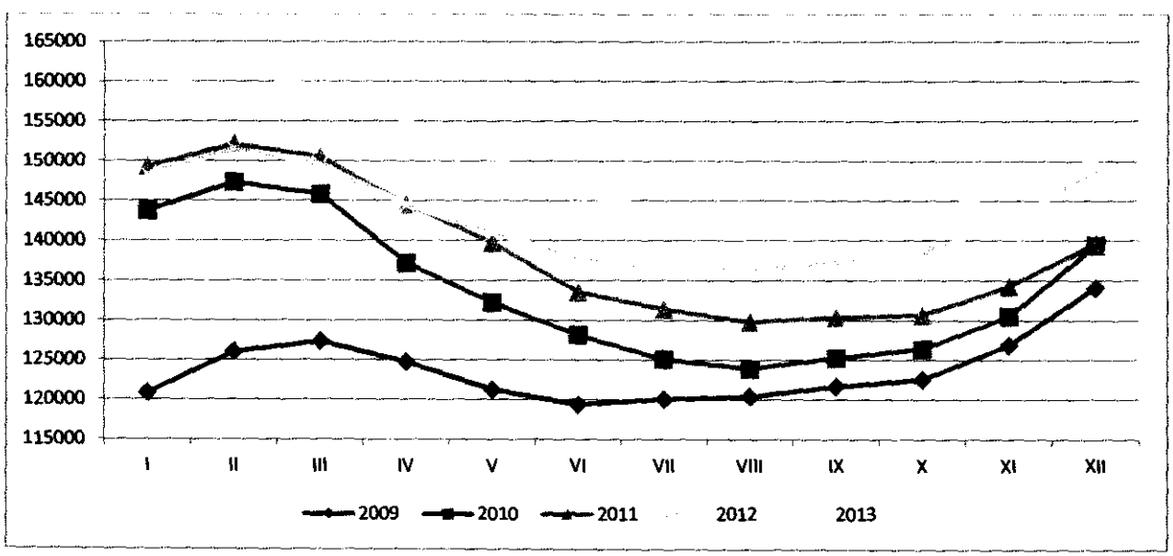
Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Dane statystyczne dotyczące liczby bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim świadczą o pogarszającej się od 2009 r. sytuacji na wspomnianym rynku pracy.

W badanym okresie najmniejszą liczbę osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w czerwcu 2009 r. (119 395 osób), najwyższą natomiast w lutym 2013 r. (161 644 osób). Znamiennym jest fakt, że od 2009 r. odnotowywano w województwie kujawsko-pomorskim permanentny wzrost wartości wskaźnika dotyczącego minimalnej liczby osób bezrobotnych. Wartości te kształtowały się następująco: 2009 r. – 119 395, 2010 r. – 123 914, 2011 r. – 129 820, 2012 r. – 136 366 i 2013 r. – 142 694. Najniższe wartości odnotowywane były najczęściej w sierpniu. Najwyższe wartości wskaźnika dotyczącego liczby osób bezrobotnych w latach 2009-2013 wykazywały także tendencję rosnącą za wyjątkiem 2012 r., kiedy odnotowano nieznaczny jego spadek. Wspomniane wartości kształtowały się następująco: 2009 r. – 134 127, 2010 r. – 147 333, 2011 r. – 152 180, 2012 r. – 151 509 i 2013 r. – 161 644. Najwyższe wartości odnotowywane były najczęściej w lutym.

W badanym okresie czterokrotnie nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu z poszczególnymi miesiącami roku poprzedniego. Wspomniana sytuacja miała miejsce od stycznia do kwietnia 2012 r. (porównanie z sytuacją w 2011 r.).

Tabela nr 7. Liczba osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Tabela nr 8. Liczba osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2009-2013

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2009	120835	126037	127357	124736	121258	119395	120081	120407	121676	122553	126893	134127
2010	143710	147333	145774	137185	132241	128145	125084	123914	125266	126416	130536	139401
2011	149274	152180	150515	144484	139724	133583	131428	129820	130393	130712	134295	139622
2012	148265	151509	149540	144457	140953	137885	136366	136464	137300	138396	142407	148839
2013	159029	161644	159083	154972	150552	145781	143816	142694	143523	143088	146659	150145

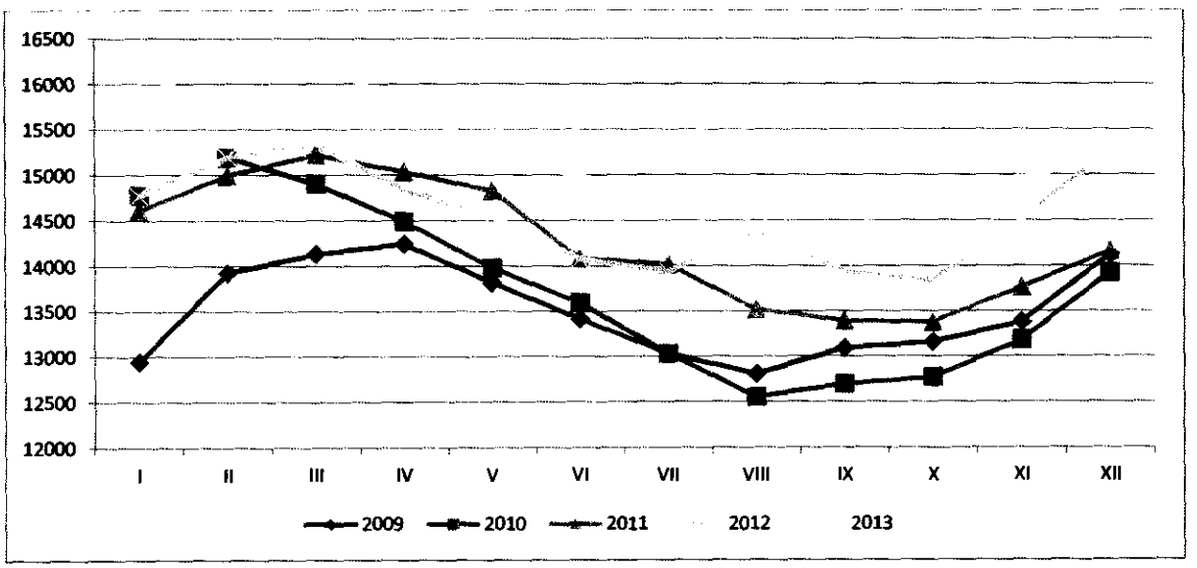
Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Z analizy danych statystycznych, dotyczących liczby osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim i obejmujących swym zakresem lata 2009-2013 wynika, że sytuacja osób bezrobotnych uległa pogorszeniu. Niemniej jednak na uwagę zasługuje fakt, że zmiany na lokalnym rynku pracy w porównaniu z regionalnym i ogólnokrajowym zachodziły w sposób bardziej dynamiczny. Podkreślić w tym kontekście należy chociażby fakt, że we wspomnianym okresie i obszarze administracyjnym 12-krotnie dochodziło do spadku liczby osób bezrobotnych w porównaniu z analogicznym miesiącem w roku poprzednim. Sytuacja taka miała miejsce w okresie od sierpnia 2010 r. do lutego 2011 r., od kwietnia do lipca 2012 r. i w grudniu 2013 r.

Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w badanym okresie w sierpniu 2009 r. (12 808 osób), najwyższą natomiast w lutym 2013 r. (16 304 osób).

Minimalne wartości wskaźnika w poszczególnych latach kształtowały się następująco: 2009 r. – 12 808, 2010 r. – 12 553, 2011 r. – 13 377, 2012 r. – 13 843 i 2013 r. – 14 639. Wartości maksymalne prezentowały się natomiast w następujący sposób: 2009 r. – 14 247, 2010 r. – 15 193, 2011 r. – 15 223, 2012 r. – 15 342 i 2013 r. – 16 304. Od 2009 r. odnotowano zatem wzrost maksymalnych wartości wskaźnika. Szczególnie niepokojący był wzrost najwyższej odnotowanej ilości osób bezrobotnych w 2013 r. o 962 osoby w porównaniu z wartością wskaźnika odnotowaną w 2012 r.

Wykres nr 19. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Tabela nr 9. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

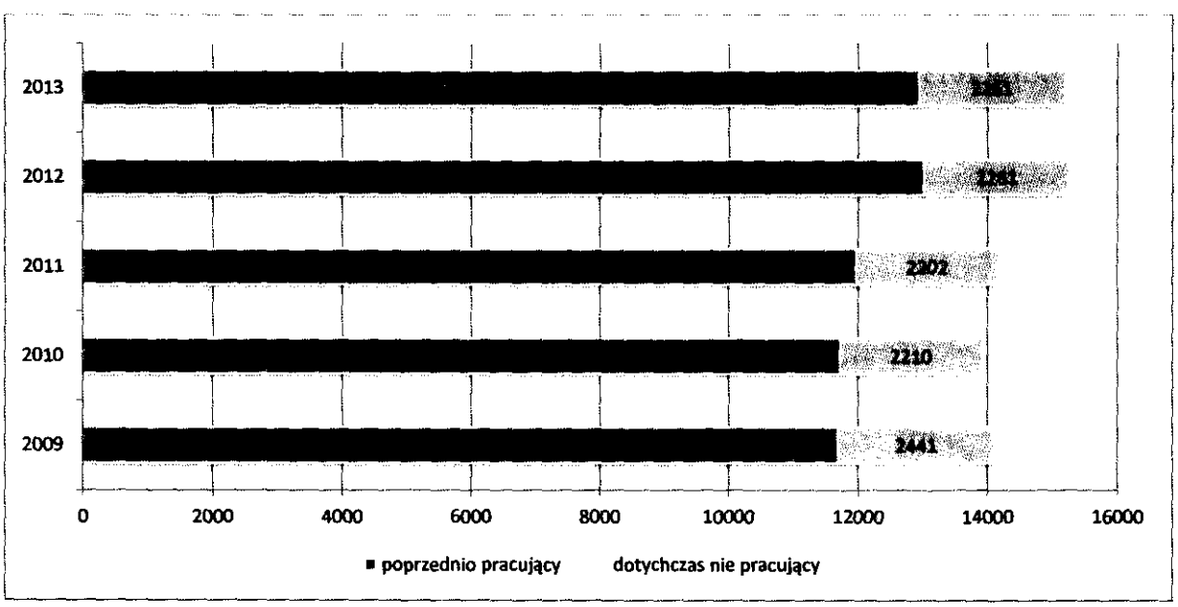
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2009	12948	13928	14134	14247	13816	13415	13030	12808	13093	13159	13380	14126
2010	14776	15193	14901	14493	13982	13595	13033	12553	12695	12768	13184	13927
2011	14610	14993	15223	15036	14828	14088	14019	13522	13394	13377	13766	14168
2012	14773	15195	15342	14837	14550	14077	13937	14405	13941	13843	14507	15269
2013	15854	16304	16238	15788	15246	14983	14812	14768	14771	14639	14953	15198

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

I. 5 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poprzedniej aktywności zawodowej

Dane statystyczne dotyczące liczby osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 z uwzględnieniem ich poprzedniej aktywności zawodowej przedstawione zostały na wykresie nr 20 i w tabeli nr 10. Wynika z nich, że w badanym okresie znakomitą większość stanowiły osoby poprzednio pracujące. Procentowy udział osób dotychczas nie pracujących w ogóle bezrobotnych w analizowanym okresie kształtował się następująco: 2009 r. - 17,3%, 2010 r. - 15,9%, 2011 r. - 15,5%, 2012 r. - 14,8% i 2013 r. - 14,9%. Badany udział od 2009 r. wykazywał zatem tendencję malejącą (spadek w danym okresie o 2,5 punktu procentowego). W 2013 r. odnotowano nieznaczny, bo o 0,1 punktu procentowego, wzrost omawianej zależności.

Wykres nr 20. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poprzedniej aktywności zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

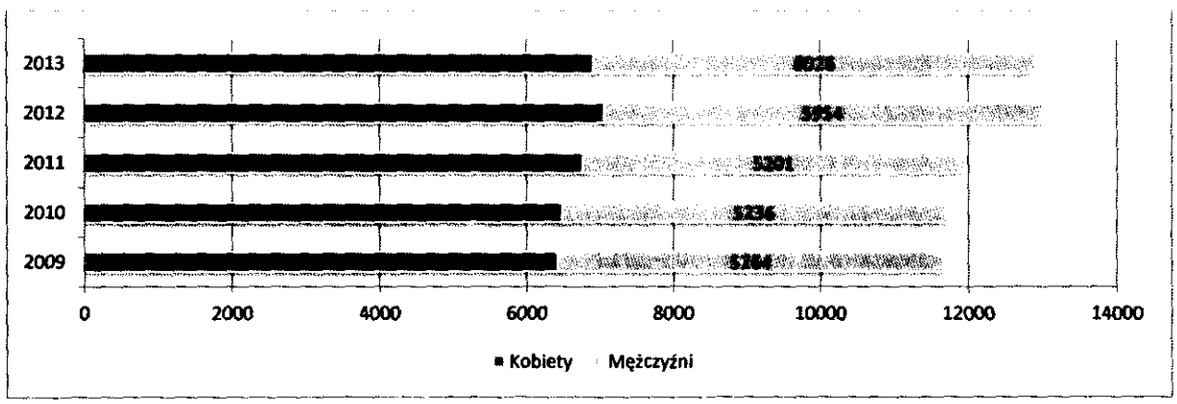
Tabela nr 10. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poprzedniej aktywności zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
[illegible]	14126	13927	14168	15269	15198
[illegible]	11685	11717	11966	13008	12937
[illegible]	2441	2210	2202	2261	2261
[illegible]	82,7%	84,1%	84,5%	85,2%	85,1%
[illegible]	17,3%	15,9%	15,5%	14,8%	14,9%

Źródło: MPiPS-01

Poddając analizie udział kobiet i mężczyzn w strukturze osób bezrobotnych poprzednio pracujących na przestrzeni lat 2009-2013 w powiecie inowrocławskim przedstawionych na wykresie nr 21 i w tabeli nr 11 podkreślić należy, iż niezmiennie od lat większość stanowiły kobiety. Ich udział w omawianej strukturze na przestrzeni lat kształtował się następująco: 2009 r. - 55,0%, 2010 r. - 55,3%, 2011 r. - 56,5%, 2012 r. - 54,2% i 2013 r. - 53,4%. Wykazywał on od 2009 r. do 2012 r. tendencję rosnącą, aby w 2012 r. spaść o 2,3 punkty procentowe i w 2013 r. ponownie nieznacznie wzrosnąć. Większy udział kobiet w omawianej strukturze podyktowany jest większym udziałem kobiet w ogóle bezrobotnych, który został przedstawiony w podrozdziale II. 5 Liczba osób bezrobotnych ze względu na płeć.

Wykres nr 21. Liczba osób bezrobotnych poprzednio pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS-01

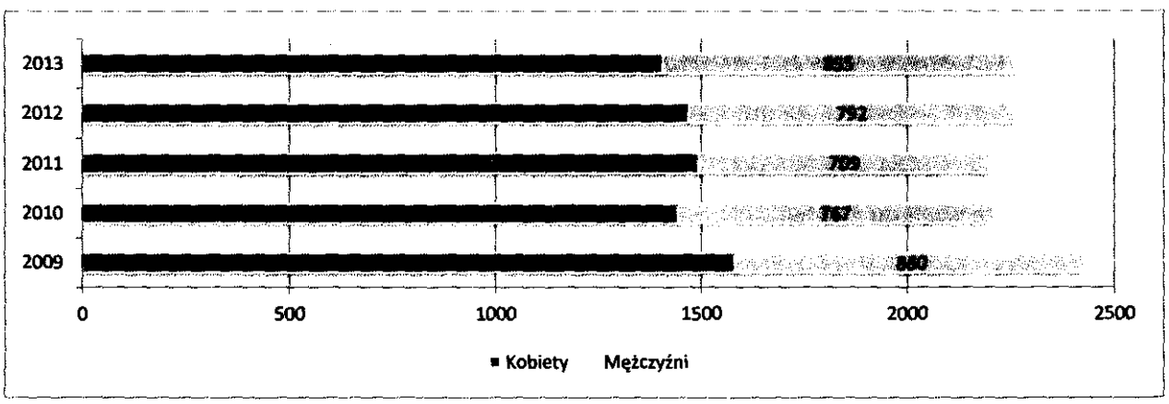
Tabela nr 11. Liczba osób bezrobotnych poprzednio pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
[illegible]	11685	11717	11966	13008	12937
[illegible]	6421	6481	6765	7054	6911
[illegible]	5264	5236	5201	5954	6026
[illegible]	55,0%	55,3%	56,5%	54,2%	53,4%
[illegible]	45,0%	44,7%	43,5%	45,8%	46,6%

Źródło: MPiPS-01

Analiza osób bezrobotnych dotychczas nie pracujących w uwzględnieniem ich płci w latach 2009-2013 w powiecie inowrocławskim przedstawiona została na wykresie 22 i w tabeli 12. Wśród tego grona osób bezrobotnych w badanym okresie również niezmiennie większość stanowiły kobiety. Niemniej jednak podkreślić należy, że w przypadku osób dotychczas nie pracujących ich udział był znacznie wyższy niż w przypadku osób bezrobotnych poprzednio pracujących. Udział kobiet w strukturze bezrobotnych dotychczas nie pracujących na przestrzeni analizowanego okresu prezentuje się następująco: 2009 r. - 64,8%, 2010 r. - 65,3%, 2011 r. - 67,8%, 2012 r. - 65% i 2013 r. - 62,2%. Szczególnie niepokojąca jest wartość wskaźnika osiągnięta w 2011 r. Podkreślić jednak należy, że sytuacja kobiet w omawianej strukturze osób bezrobotnych ulega poprawie. Omawiany wskaźnik wykazywał bowiem tendencję rosnącą do 2011 r. Od 2012 r. odnotowywany był jego spadek. W 2013 r. odnotowano najniższą wartość wskaźnika w analizowanym okresie.

Wykres nr 22. Liczba osób bezrobotnych dotychczas nie pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS-01

Tabela nr 12. Liczba osób bezrobotnych dotychczas nie pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
dotychczas nie pracujący	2441	2210	2202	2261	2261
Kobiety	1581	1443	1493	1469	1406
Mężczyźni	860	767	709	792	855
Udział kobiet w liczbie dotychczas nie pracujących	64,8%	65,3%	67,8%	65,0%	62,2%
Udział mężczyzn w liczbie dotychczas nie pracujących	35,2%	34,7%	32,2%	35,0%	37,8%

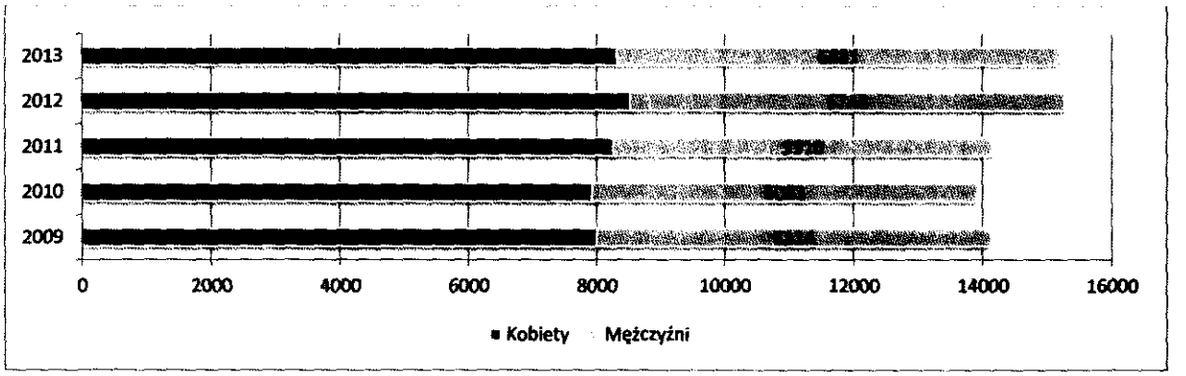
Źródło: MPiPS-01

I. 6 Liczba osób bezrobotnych ze względu na płeć

Struktura osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 przedstawiona została na wykresie nr 23 i w tabeli nr 13. Wynika z niej, iż udział kobiet w badanym okresie był zawsze

wyższy, niż mężczyzn. Kształtował się on następująco: 2009 r. - 56,6%, 2010 r. - 56,9%, 2011 r. - 58,3%, 2012 r. - 55,8% i 2013 r. - 54,7%. Omawiany wskaźnik swój najwyższy poziom osiągnął w 2011 r., najniższy natomiast w 2013 r. W latach 2009-2011 wykazywał on tendencję rosnącą. Od 2012 r. odnotowywany jest spadek wartości niniejszego wskaźnika.

Wykres nr 23. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 13. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Kobiety	8002	7924	8258	8523	8317
Mężczyźni	6124	6003	5910	6746	6881
Udział kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem	56,6%	56,9%	58,3%	55,8%	54,7%
Udział mężczyzn w liczbie bezrobotnych ogółem	43,4%	43,1%	41,7%	44,2%	45,3%

Źródło: MPiPS - 01

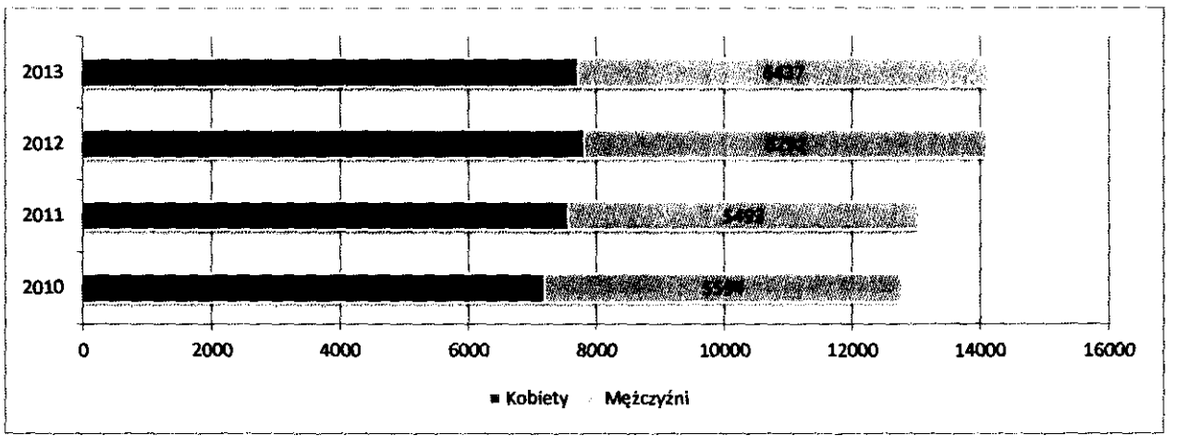
I. 7 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem przynależności do grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji

Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem przynależności do grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji w latach 2009-2013 w powiecie inowrocławskim przedstawiona została na wykresie nr 24 i w tabeli nr 14. Z analizy tabeli nr 14 wynika, że udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji w ogóle bezrobotnych wykazuje od lat zatrważający udział wynoszący ponad 90%. Co gorsza wykazuje on tendencję rosnącą. Najwyższy poziom omawianego wskaźnika odnotowano w 2013 r. Wyniósł on wówczas 93,1%. W kontekście danych przedstawionych na wykresie nr 24 i w tabeli nr 14 podkreślić należy, że w 2009 r. formularz MPiPS-01 nie uwzględniał danych dotyczących ogólnej liczby osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Z analizy przedstawionych danych wynika wyższy udział kobiet w liczbie osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ich udział na przestrzeni lat 2010-2013 prezentował się

następująco: 2010 r. - 56,2%, 2011 r. - 57,9%, 2012 r. - 55,4% i 2013 r. - 54,5%. Tym samym w badanym okresie wykazywał on tendencję rosnącą do 2011 r. Od 2012 r. odnotowywano jego spadek. Najwyższy poziom wskaźnika został zanotowany w 2010 r., najniższy natomiast w 2013 r.

Wykres nr 24. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem przynależności do grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 14. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem przynależności do grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
bezrobotni w szczególnej sytuacji	b/d	12780	13049	14101	14145
Udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji w ogóle bezrobotnych	b/d	91,8%	92,1%	92,4%	93,1%
Kobiety w szczególnej sytuacji	b/d	7186	7556	7809	7708
Mężczyźni w szczególnej sytuacji	b/d	5594	5493	6292	6437
Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w szczególnej sytuacji	b/d	56,2%	57,9%	55,4%	54,5%
Udział mężczyzn w liczbie bezrobotnych w szczególnej sytuacji	b/d	43,8%	42,1%	44,6%	45,5%

Źródło: MPiPS - 01

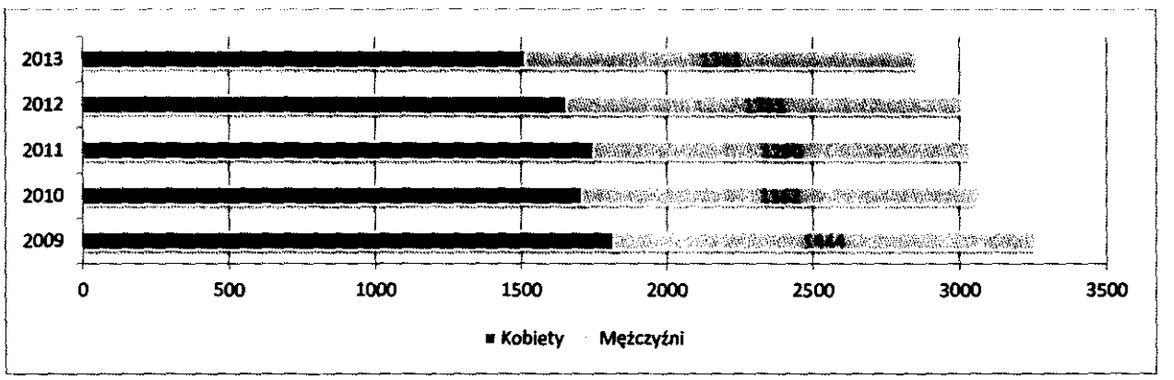
I. 8 Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia

Liczba osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 została przedstawiona na wykresie nr 25 i w tabeli nr 15. Z analizy przedstawionych danych wynika, iż sytuacja osób bezrobotnych do 25 roku życia - jako jednej z nielicznych - na przestrzeni badanych lat ulegała stałej poprawie. W 2009 r. udział omawianej grupy osób w ogóle bezrobotnych wynosił 23,1% (3 260 osób). Przez cały analizowany okres wskaźnik wykazywał tendencję malejącą, aby w 2013 r. spaść do poziomu 18,8% (2 856 osób). Zaistniałą sytuację należy niewątpliwie łączyć, po pierwsze, ze spadkiem liczby osób młodych wchodzących na rynek pracy i, po drugie, z licznymi działaniami

skierowanymi do tej grupy osób, która została zdiagnozowana jako szczególnie defaworyzowana na rynku pracy.

W omawianej grupie osób bezrobotnych sytuacja kobiet także potwierdziła ogólną tendencję, tj. ich większy udział w porównaniu z mężczyznami. Niemniej jednak podkreślić w tym kontekście należy, że od 2012 r. odnotowywany jest spadek poziomu wskaźnika dotyczącego udziału kobiet w ogóle bezrobotnych do 25 roku życia. Na uwagę zasługuje zwłaszcza fakt, że w 2013 r. odnotowano najniższą jego wartość w badanym okresie, kiedy osiągnął on 53%.

Wykres nr 25. Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 15. Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Bezrobotni do 25 roku życia	3260	3070	3038	3011	2856
Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych	23,1%	22,0%	21,4%	19,7%	18,8%
Kobiety do 25 roku życia	1816	1708	1748	1656	1515
Mężczyźni do 25 roku życia	1444	1362	1290	1355	1341
Udział kobiet w liczbie bezrobotnych do 25 roku życia	55,7%	55,6%	57,5%	55,0%	53,0%
Udział mężczyzn w liczbie bezrobotnych do 25 roku życia	44,3%	44,4%	42,5%	45,0%	47,0%

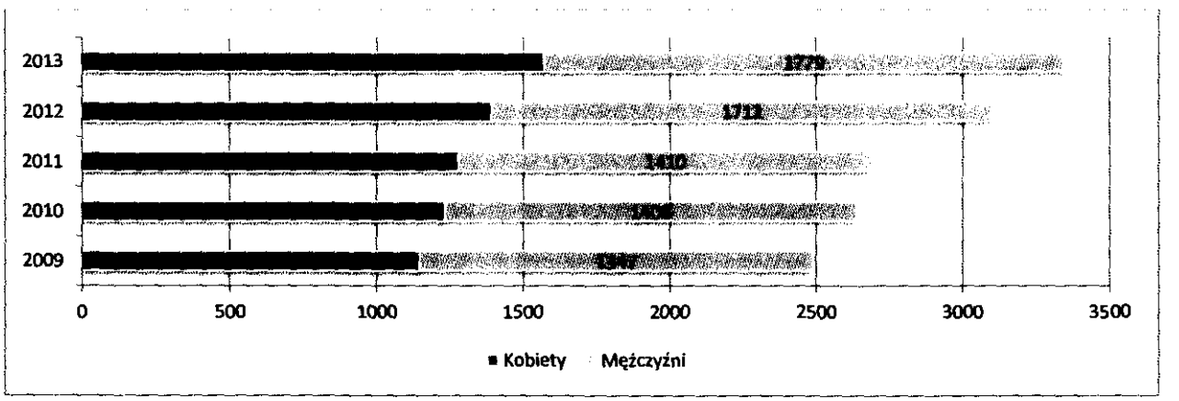
Źródło: MPiPS - 01

I. 9 Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Sytuacja osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 przedstawiona została na wykresie nr 26 i w tabeli nr 16. Z przedstawionych danych wynika, że sytuacja omawianej grupy osób bezrobotnych na przestrzeni analizowanego okresu ulegała stałemu pogorszeniu. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrosła bowiem z 2 492 (17,6% ogółu bezrobotnych) w 2009 r. do 3 349 (22,0% ogółu bezrobotnych)w 2013 r. ulegając tym samym wzrostowi o 857 osób.

Na uwagę zasługuje fakt, że wśród osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w analizowanym okresie większość bezrobotnych stanowili mężczyźni. Ich udział w omawianej grupie prezentowała się następująco: 2009 r. - 54,1%, 2010 r. - 53,3%, 2011 r. - 52,4%, 2012 r. - 55,2% i 2013 r. - 53,1%. Najwyższy poziom wskaźnik osiągnął w 2012 r., najniższy natomiast w 2013 r.

Wykres nr 26. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 16. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	2492	2640	2689	3103	3349
Udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych	17,6%	19,0%	19,0%	20,3%	22,0%
Kobiety powyżej 50 roku życia	1145	1232	1279	1391	1570
Mężczyźni powyżej 50 roku życia	1347	1408	1410	1712	1779
Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	45,9%	46,7%	47,6%	44,8%	46,9%
Udział mężczyzn w liczbie osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	54,1%	53,3%	52,4%	55,2%	53,1%

Źródło: MPiPS - 01

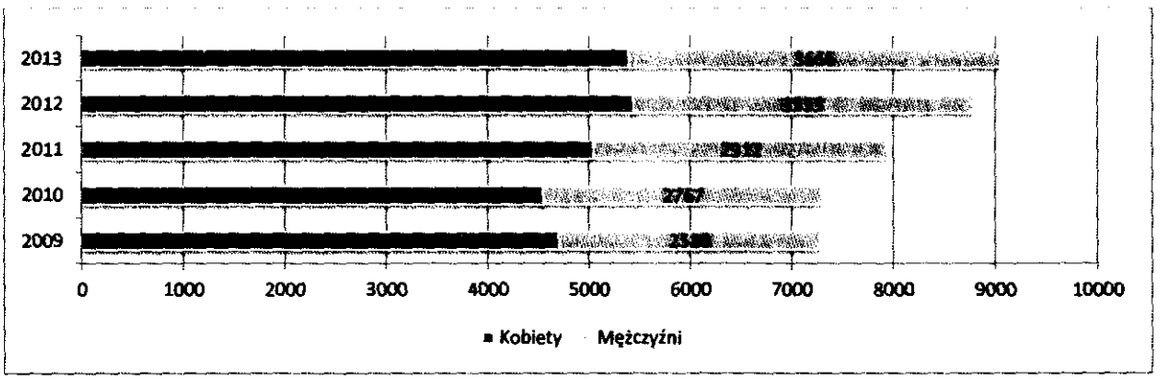
I. 10 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem kwestii długotrwałego bezrobocia

Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem kwestii długotrwałego bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 przedstawiona została na wykresie nr 27 i w tabeli nr 17. Z analizy danych jasno wynika, że w powiecie inowrocławskim w analizowanym okresie pogłębiał się niepokojący problem długotrwałego bezrobocia. Liczba osób długotrwale bezrobotnych ogółem od 2009 r. nieprzerwanie wykazywała tendencję rosnącą. Od 2009 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych zwiększyła się aż o 1775 osób (8 punktów procentowych). W 2010 r. i 2013 r. poprawie ulegała jedynie sytuacja mężczyzn długotrwale bezrobotnych. Sytuacja kobiet ulegała od 2009 r. pogorszeniu.

Znamiennym jest zwłaszcza fakt, że w 2013 r. blisko 60% osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim było osobami długotrwale bezrobotnymi.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych w analizowanym okresie większość stanowiły kobiety. Ich udział w strukturze długotrwale bezrobotnych wahał się od 59,5% (2013 r.) do 64,6% (2009 r.). Od 2011 r. odnotowywana jest poprawa sytuacji kobiet w strukturze długotrwale bezrobotnych.

Wykres nr 27. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem kewstii długotrwałego bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 17. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem kwestii długotrwałego bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Długotrwale bezrobotni	7281	7311	7953	8788	9056
Udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	51,5%	52,5%	56,1%	57,6%	59,6%
Kobiety długotrwale bezrobotne	4701	4544	5041	5435	5390
Mężczyźni długotrwale bezrobotni	2580	2767	2912	3353	3666
Udział kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych	64,6%	62,2%	63,4%	61,8%	59,5%
Udział mężczyzn w liczbie długotrwale bezrobotnych	35,4%	37,8%	36,6%	38,2%	40,5%

Źródło: MPiPS - 01

I. 11 Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych

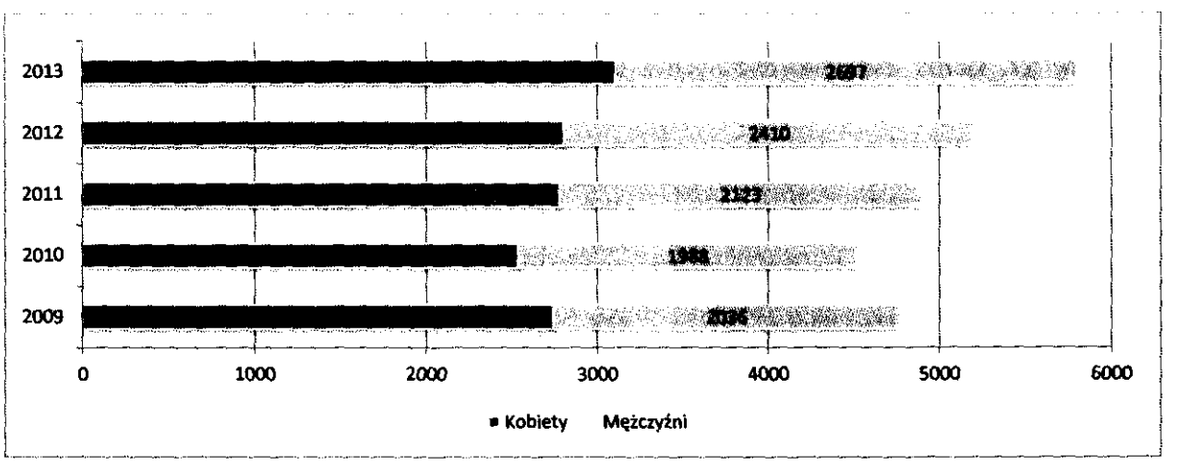
Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 przedstawiona została na wykresie nr 28 i w tabeli nr 18. Spadek liczby omawianej grupy osób odnotowany został w 2010 r. do poziomu 4 523. Jednakże począwszy od 2011 r. liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych nieustannie rosła, z 4 900 osób w 2011 r. poprzez 5 212 osób w 2012 r. i na 5 804 osobach w 2013 r. kończąc. Osobnego podkreślenia wymaga niepokojący fakt, iż w 2013 r. było o 1 028 osób bez kwalifikacji zawodowych więcej niż w 2009 r.

Procentowy udział omawianej grupy w ogóle osób bezrobotnych kształtował się w analizowanym okresie następująco: 2009 r. - 33,8%, 2010 r. - 32,5%, 2011 r. - 34,6%, 2012 r. - 34,1% i 2013 r. - 38,2%.

Fakt, iż w 2013 r. blisko 40% osób bezrobotnych nie posiadało żadnych kwalifikacji zawodowych jest jednym z najbardziej przerażających wskaźników, świadczącym o złej kondycji zasobów ludzkich w powiecie. Niemniej jednak należy zwrócić uwagę na fakt, że do tego grona zaliczają się osoby młode z wykształceniem średnim ogólnym, które dopiero zdobywają kwalifikacje na uczelniach wyższych w systemie zaocznym. Niestety system informatyczny SYRIUSZ w chwili obecnej nie pozwala urzędom pracy na zbieranie informacji na temat kształcenia się bezrobotnych na uczelniach wyższych w systemie zaocznym i prezentowania tych danych w ujęciu zbiorczym. Niemniej jednak warto pamiętać, że ponad 9 tysięcy osób bezrobotnych w 2013 r. w powiecie inowrocławskim nie posiadało wykształcenia średniego, a więc de facto nie mogło kształcić się na uczelni wyższej.

Wśród osób bezrobotnych nie posiadających kwalifikacji zawodowych większość w badanym okresie stanowiły kobiety. Ich udział w omawianej grupie na przestrzeni ostatnich lat prezentował się następująco: 2009 r. - 57,4%, 2010 r. - 56%, 2011 r. - 56,7%, 2012 r. - 53,8% i 2013 r. - 53,5%.

Wykres nr 28. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 18. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Bezrobotni bez kwalifikacji	4776	4523	4900	5212	5804
Udział bezrobotnych bez kwalifikacji w ogóle bezrobotnych	33,8%	32,5%	34,6%	34,1%	38,2%
Kobiety bez kwalifikacji zawodowych	2740	2535	2777	2802	3107
Mężczyźni bez kwalifikacji zawodowych	2036	1988	2123	2410	2697
Udział kobiet w liczbie bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	57,4%	56,0%	56,7%	53,8%	53,5%
Udział mężczyzn w liczbie bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych	42,6%	44,0%	43,3%	46,2%	46,5%

Źródło: MPiPS - 01

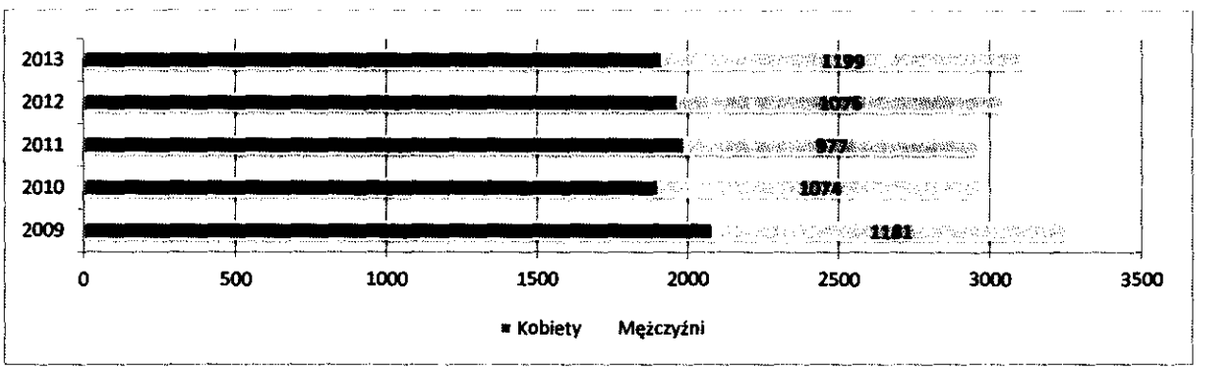
I. 12 Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego

Sytuacja osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 została przedstawiona na wykresie nr 29 i w tabeli nr 19. Liczba bezrobotnych z omawianej grupy ulegała zmniejszeniu w latach 2010-2011, niestety od 2012 w powiecie inowrocławskim odnotowywano wzrost osób bezrobotnych nieposiadających doświadczenia zawodowego. W analizowanym okresie najniższą wartość dotyczącą bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zarejestrowano w 2011 r. (2 967 osób), najwyższą natomiast w 2009 r. (3 263 osoby).

Procentowy udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w ogóle bezrobotnych na przestrzeni ostatnich lat prezentował się następująco: 2009 r. - 23,1%, 2010 r. - 21,4%, 2011 r. - 20,9%, 2012 r. - 19,9% i 2013 r. - 20,5%.

Na szczególną uwagę zasługuje przerażająco wysoki odsetek kobiet w omawianej grupie osób, który w 2011 r. osiągnął poziom ponad 67%. W trakcie analizowanego okresu nie spadł on poniżej 60%. Budującym może być jedynie fakt, że od 2011 r. wskaźnik ten wykazuje tendencję malejącą oraz to, że w 2013 r. osiągnął on najniższą wartość od 2009 r. (61,5%).

Wykres nr 29. Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 19. Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	3263	2976	2967	3044	3116
Udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w ogóle bezrobotnych	23,1%	21,4%	20,9%	19,9%	20,5%
Kobiety bez doświadczenia zawodowego	2082	1902	1990	1968	1917
Mężczyźni bez doświadczenia zawodowego	1181	1074	977	1076	1199
Udział kobiet w liczbie bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	63,8%	63,9%	67,1%	64,7%	61,5%
Udział mężczyzn w liczbie bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego	36,2%	36,1%	32,9%	35,3%	38,5%

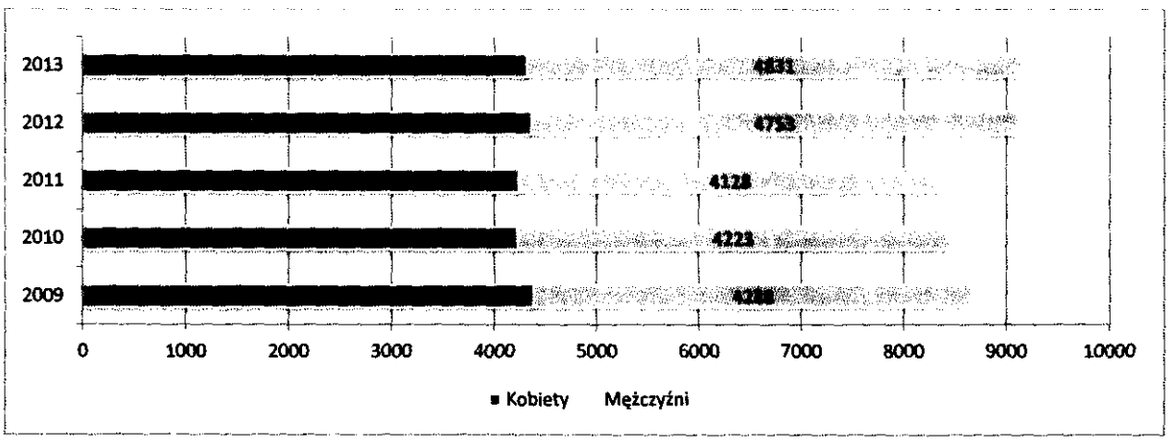
Źródło: MPiPS - 01

I. 13 Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego

Kolejnym niepokojącym wskaźnikiem dotyczącym kondycji zasobów ludzkich jest ten dotyczący liczby osób bezrobotnych nieposiadających wykształcenia średniego (w 2013 r. dotyczył on ponad 60% ogółu bezrobotnych). Według danych statystycznych z ostatnich lat w powiecie inowrocławskim liczba bezrobotnych z omawianej grupy uległa zwiększeniu. Omawiany wskaźnik ulegał zmniejszeniu do 2011 r. Począwszy od 2012 odnotowywany był jego stały wzrost. Najniższą wartość zarejestrowano w 2011 r. (8 364 osoby), najwyższą w 2013 r. (9 149 osób).

Na uwagę zasługuje proces jaki miał miejsce w strukturze bezrobotnych bez wykształcenia średniego w latach 2009-2013 w powiecie inowrocławskim dotyczący spadku udziału procentowego kobiet na rzecz mężczyzn. W 2009 r. stosunek udziału kobiet do mężczyzn prezentował się następująco: 50,5% - 49,5%, podczas gdy w 2013 r. udział kobiet wyniósł 47,2%, a mężczyzn 52,8%.

Wykres nr 30. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 20. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Bezrobotni bez wykształcenia średniego	8671	8448	8364	9115	9149
Udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego w ogóle bezrobotnych	61,4%	60,7%	59,0%	59,7%	60,2%
Kobiety bez wykształcenia średniego	4383	4225	4236	4362	4318
Mężczyźni bez wykształcenia średniego	4288	4223	4128	4753	4831
Udział kobiet w liczbie bezrobotnych bez wykształcenia średniego	50,5%	50,0%	50,6%	47,9%	47,2%
Udział mężczyzn w liczbie bezrobotnych bez wykształcenia średniego	49,5%	50,0%	49,4%	52,1%	52,8%

Źródło: MPiPS - 01

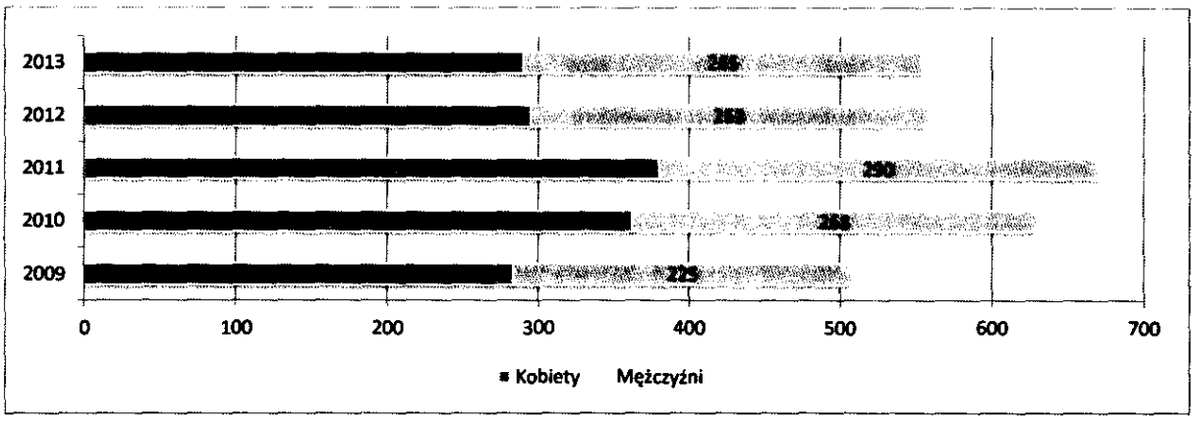
I. 14 Liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych

Sytuacja niepełnosprawnych osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 przedstawiona została na wykresie nr 31 i w tabeli nr 21. Z przedstawionych danych wynika, że liczba omawianej grupy osób w 2010 r. i 2011 r. ulegała zwiększeniu. W 2012 r. odnotowano spadek niepełnosprawnych bezrobotnych z 670 osób do 558 osób. W 2013 r. wskaźnik ten uległ pomniejszeniu jeszcze o 3 osoby i wyniósł 555.

Udział osób niepełnosprawnych w ogóle bezrobotnych wahał się w latach 2009-2013 od 3,6% (2009 r.) do 4,7% (2011 r.).

Na przestrzeni analizowanego okresu kobiety niepełnosprawne miały większy udział w omawianej grupie osób, niż mężczyźni. Ich udział kształtował się od 52,3% w 2013 r. do 57,5% w 2010 r. Od 2010 r. liczba kobiet w strukturze niepełnosprawnych bezrobotnych ulega zmniejszeniu.

Wykres nr 31. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 21. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2009-2013

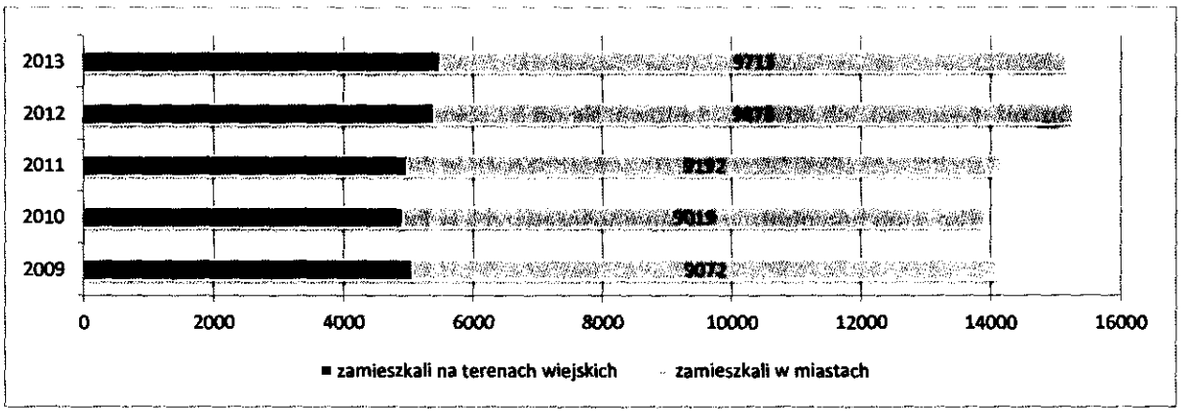
	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Bezrobotni niepełnosprawni	508	630	670	558	555
Udział bezrobotnych niepełnosprawnych w ogóle bezrobotnych	3,6%	4,5%	4,7%	3,7%	3,7%
Kobiety niepełnosprawne	283	362	380	295	290
Mężczyźni niepełnosprawni	225	268	290	263	265
Udział kobiet w liczbie niepełnosprawnych bezrobotnych	55,7%	57,5%	56,7%	52,9%	52,3%
Udział mężczyzn w liczbie niepełnosprawnych bezrobotnych	44,3%	42,5%	43,3%	47,1%	47,7%

Źródło: MPiPS - 01

I. 15 Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania

Z danych przedstawionych na wykresie nr 32 i w tabeli nr 22 wynika, że w analizowanym okresie większość osób bezrobotnych stanowili mieszkańcy miast. Ich udział w ogóle bezrobotnych kształtował się następująco: 2009 r. - 64,2%, 2010 r. - 64,8%, 2011 r. - 64,9%, 2012 r. - 64,7% i 2013 r. - 63,9%. Rósł on do 2011 r., a od 2012 r. prezentował tendencję malejącą.

Wykres nr 32. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: MPiPS - 01

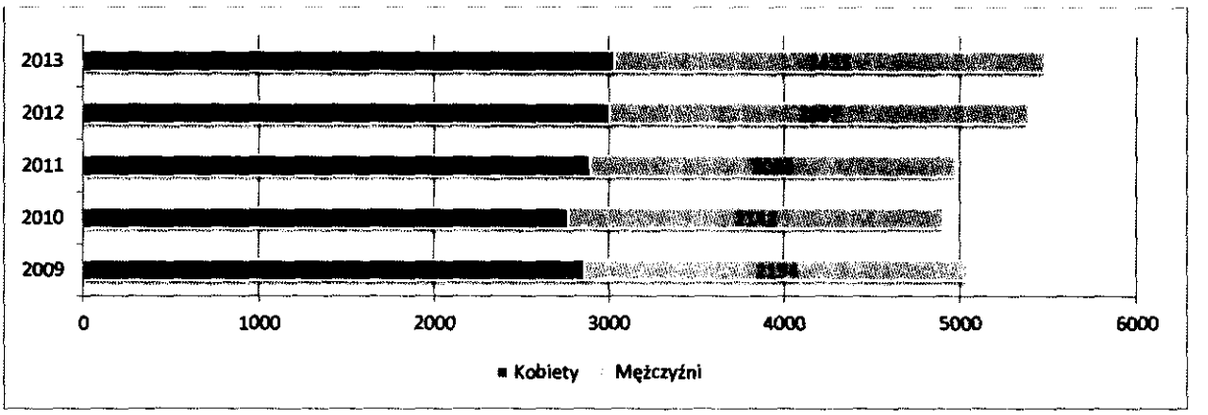
Tabela nr 22. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Bezrobotni ogółem	14126	13927	14168	15269	15198
Zamieszkali na terenach wiejskich	5054	4908	4976	5391	5485
Zamieszkali w miastach	9072	9019	9192	9878	9713
Udział bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w ogóle bezrobotnych	35,8%	35,2%	35,1%	35,3%	36,1%
Udział bezrobotnych zamieszkałych w miastach w ogóle bezrobotnych	64,2%	64,8%	64,9%	64,7%	63,9%

Źródło: MPiPS - 01

Wśród bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich większość w badanym okresie stanowiły kobiety. Liczba bezrobotnych kobiet na terenach wiejskich nieznacznie spadła w 2010 r. Od 2011 r. stale jednak rosła (2011 r. - 2893, 2012 r. - 3004, 2013 r. - 3030). Udział kobiet w ogóle bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich kształtował się od 55,2% (2013 r.) do 58,1% (2011 r.).

Wykres nr 33. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim latach 2009-2013 - mieszkańcy terenów wiejskich

Źródło: MPiPS - 01

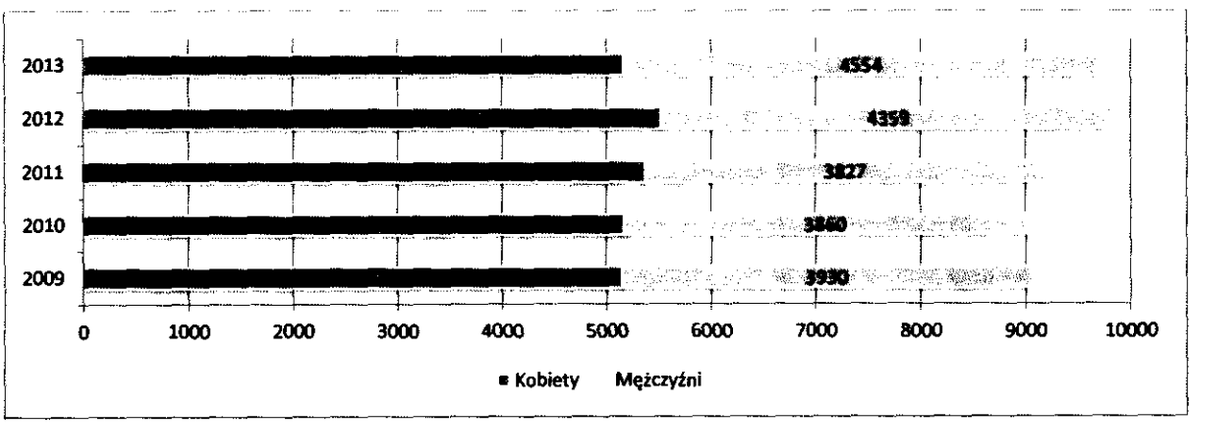
Tabela nr 23. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 - mieszkańcy z terenów wiejskich

	2009	2010	2011	2012	2013
Zamieszkali na terenach wiejskich	5054	4908	4976	5391	5485
Kobiety	2860	2765	2893	3004	3030
Mężczyźni	2194	2143	2083	2387	2455
Udział kobiet w liczbie bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich	56,6%	56,3%	58,1%	55,7%	55,2%
Udział mężczyzn w liczbie bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich	43,4%	43,7%	41,9%	44,3%	44,8%

Źródło: MPiPS - 01

Podobnie jak w przypadku bezrobotnych kobiet zamieszkujących na terenach wiejskich, mieszkanki miast również stanowiły większość. Ich liczba nieprzerwanie rosła do 2012 r., kiedy osiągnęła wartość 5 519 osób. W 2013 r. spadła jednak do poziomu 5 159 osób. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańców miast wahał się od wartości 54,4% w 2013 r. do 58,4% w 2011 r.

Wykres nr 34. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 - mieszkańcy miast

Źródło: MPiPS - 01

Tabela nr 24. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 - mieszkańcy miast

	2009	2010	2011	2012	2013
Zarejestrowani ogółem	9072	9019	9192	9878	9713
Kobiety	5142	5159	5365	5519	5287
Mężczyźni	3930	3860	3827	4359	4426
Udział kobiet w liczbie zarejestrowanych w miastach	56,7%	57,2%	58,4%	55,9%	54,4%
Udział mężczyzn w liczbie zarejestrowanych w miastach	43,3%	42,8%	41,6%	44,1%	45,6%

Źródło: MPiPS - 01

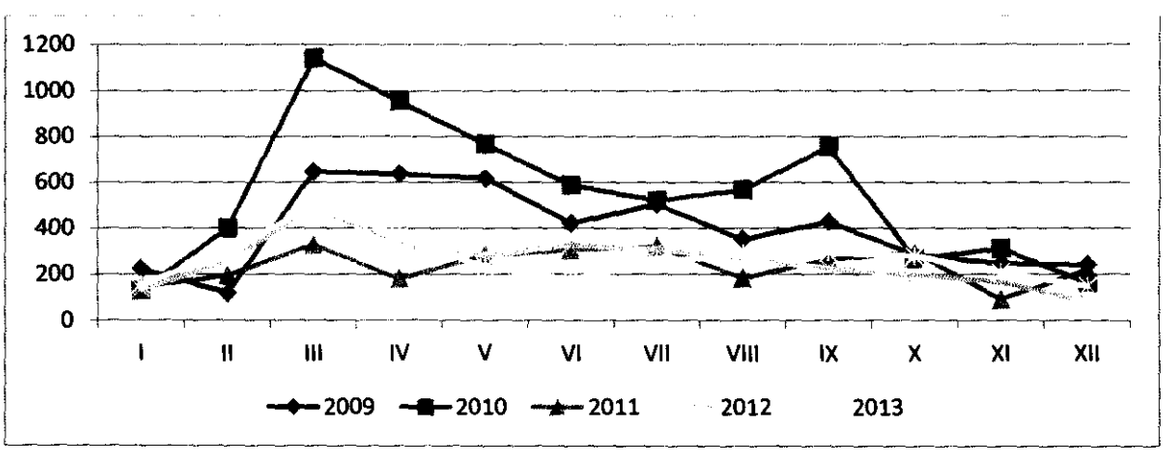
I. 16 Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

W kontekście analizy rynku pracy niezbędną okazuje się analiza liczby rejestrowanych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. Badając dane statystyczne dotyczące lat 2009-2013 zauważyć można, że największą liczbę wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej (6 566 ofert) zarejestrowano w powiecie inowrocławskim w 2010 r., najmniejszą natomiast rok później (2 813 ofert). Po gwałtownym wzroście liczby ofert we wspomnianym 2010 r., w 2011 r. nastąpił jeszcze gwałtowniejszy spadek liczby ofert. Od 2012 r. następuje powolny wzrost omawianego wskaźnika.

W analizowanym okresie najmniejszą liczbę ofert w ujęciu miesięcznym zarejestrowano w grudniu 2012 r. (79 ofert), największą natomiast w marcu 2010 r. (1 141 ofert). Tak duża liczba ofert zarejestrowana w marcu 2010 r. znalazła swoje odzwierciedlenie w gwałtownym spadku stopy bezrobocia w powiecie inowrocławskim.

Jak wynika z analizy danych statystycznych niezmiennie od lat największą liczbę ofert rejestrowano w powiecie inowrocławskim wiosną (marzec), najmniej natomiast w okresie jesienno-zimowym (styczeń, luty, listopad lub grudzień).

Wykres nr 35. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013

Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

Tabela nr 25. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim 2009-2013

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Łącznie
2009	224	119	6[illegible]	637	618	422	505	352	428	284	247	241	4724
2010	129	399	1141	955	768	588	521	568	754	268	312	163	6566
2011	147	195	327	182	282	305	322	184	265	294	91	219	2813
2012	137	257	490	327	282	327	310	271	225	196	167	79	3068
2013	157	296	502	369	230	177	252	288	294	279	209	148	3201

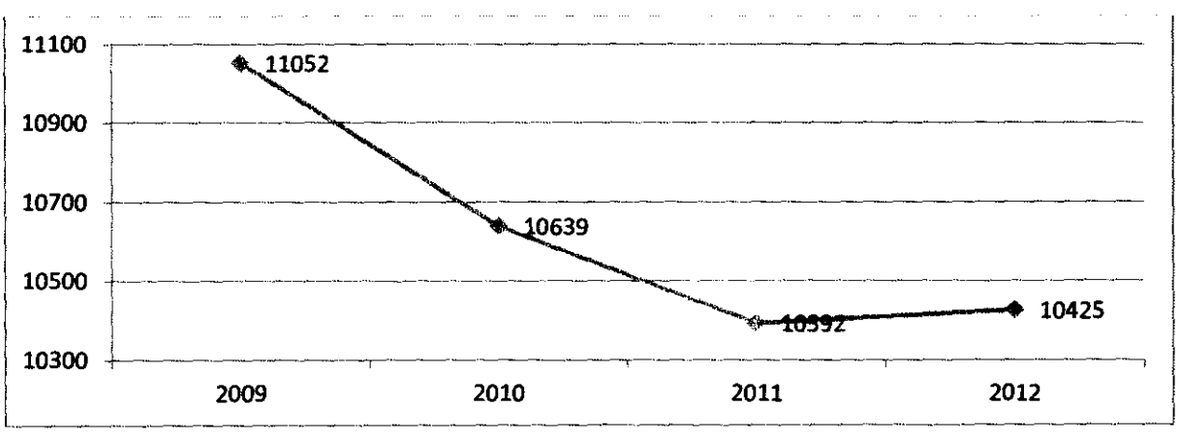
Źródło: WUP w Toruniu www.wup.torun.pl

I. 17 Liczba podmiotów gospodarczych

W kontekście lokalnego rynku pracy kluczowe znaczenia ma również informacja dotycząca liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne. Z analizy danych statystycznych wynika, że od 2009 r. nastąpił spadek ilości wspomnianych podmiotów. Najniższą ich ilość odnotowano w 2011 r., wyniosła ona wówczas 10 392. Najwyższą natomiast w 2009 r., kiedy ich ilość równa był 11 052. W okresie od 2009 r. do 2011 r. nastąpił spadek ilości firm w powiecie inowrocławskim o 660. Przerażał wówczas nie tylko dynamiczny charakter tego procesu, ale także fakt, że był to pierwszy odnotowany od 2004 r. spadek ilość firm w powiecie. Niewątpliwie proces ten kojarzyć należy ze spowolnieniem gospodarczym rozpoczętym w 2008 r., które najpierw uderzało w większe firmy o szerszym geograficznie zakresie działania, a później dotarło do mniejszych, lokalnych podmiotów.

Powolne odbudowywanie się struktur firm prywatnych rozpoczęło się w 2012 r. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 33 podmioty.

Wykres nr 36. Liczba podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012

Źródło: Województwo kujawsko-pomorskie. Podregiony, powiaty, gminy

I. 18 Kwalifikacje zawodowe a kształcenie ustawiczne

Edukacja jest ważną inwestycją społeczną, gospodarczą i polityczną. Wykształcenie i kompetencje ludzi stają się najważniejszymi wartościami współczesnych społeczeństw opartych na wiedzy. Obecnie polskie społeczeństwo stoi przed nowym wyzwaniem. Zmieniający się rynek pracy i powstające nowe zawody wymuszają na osobach bezrobotnych konieczność zdobywania nowych lub aktualizacji posiadanych kwalifikacji zawodowych i umiejętności. Konsekwencje reform końca lat 90 ubiegłego stulecia, które przyznały priorytet kształceniu ogólnemu, zbagatelizowały znaczenie szkolnictwa zawodowego. Skutki okazały się katastrofalne nie tylko w powiecie inowrocławskim. Problem ten dotyczy systemu szkolnictwa w całym kraju. Zmiany jakie zaszły w ofercie edukacyjnej polegały między innymi na zmniejszeniu wagi szkolnictwa zawodowego na rzecz szkolnictwa ogólnokształcącego, a dokładnie liceów profilowanych. Licea te nie w pełni się sprawdziły z uwagi na brak zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów tych szkół. Na ograniczenie szkolnictwa zawodowego duży wpływ miała likwidacja wielu zakładów pracy, które wspierały szkoły zawodowe i tworzyły miejsca pracy dla ich absolwentów.

Poniżej przedstawiono dane statystyczne udostępnione przez Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu, które wskazują, że od 1 września 2013 r. w klasach pierwszych szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży naukę w 43 oddziałach rozpoczęło 1431 absolwentów gimnazjów. W porównaniu z rokiem ubiegłym szkoły powiatu inowrocławskiego przyjęły o 226 uczniów mniej. Podobnie jak w latach minionych z największym zainteresowaniem młodzieży spotkały się czteroletnie technika i licea ogólnokształcące. W szkołach tych rozpoczęło naukę odpowiednio: 626 uczniów w technikach, co stanowi 44% ogółu i 647 uczniów w liceach, co stanowi 45% nowo przyjętych. Zmniejszył się natomiast, w stosunku do roku ubiegłego, odsetek uczniów chcących kontynuować naukę na poziomie szkół zawodowych. Szkoły tego typu wybrało 158 uczniów, co stanowi 11% ogółu nowo przyjętych (Załącznik do uchwały nr XXXV/352/2013 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 25 października 2013 r.). Powyższe tendencje ilustruje tabela nr 26.

Tabela nr 26. Zainteresowanie młodzieży typem szkół średnich w latach 2009-2014

TYP SZKOŁY	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Licea ogólnokształcące	35%	37%	38%	40%	45%
Technika	42%	43%	43%	44%	44%
Licea profilowane	-	-	1%	-	-
Zasadnicze szkoły zawodowe	23%	20%	18%	16%	11%

Źródło: Wydział Oświaty Inowrocław Analiza naboru do szkół ponadgimnazjalnych 2013r.

Analiza przeprowadzonej rekrutacji wskazuje, że ustabilizował się odsetek uczniów podejmujących naukę w liceach i technikach czteroletnich. W roku szkolnym 2010/2011 uruchomiono jedną klasę liceum profilowanego w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kazimierza Wielkiego w Kruszwicy, do której przyjęto 28 uczniów. Ponadto od kilku lat na poziomie około 20% utrzymuje się zainteresowanie absolwentów gimnazjów nauką w szkole zawodowej. Natomiast niepokojący jest

przeprowadzony nabór w roku 2013, który wskazuje spadek absolwentów podejmujących naukę w szkołach zawodowych.

Brak właściwej preorientacji zawodowej w gimnazjach, duże aspiracje rodziców powodują, iż młodzież dokonuje niewłaściwego wyboru dalszej ścieżki edukacji. Często to wybór niezgodny z posiadanymi umiejętnościami i kompetencjami. Kształcenie ponadgimnazjalne nie idzie w parze z umiejętnościami cenionymi na rynku pracy. Młodzież w tej chwili nie jest przygotowana do wejścia w życie zawodowe.

Inicjowanie wysokiej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego to wyzwanie, które rynek edukacyjny musi podjąć w celu dostosowania swojej oferty do potrzeb rynku pracy oraz sprostania oczekiwaniom przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych a przede wszystkim pracodawców. Realizacja tego zadania wiąże się z koniecznością uelastycznienia rynku edukacyjnego oraz stałym procesem monitorowania potrzeb rynku pracy w celu efektywnego wdrażania adekwatnych zmian w ramach systemu edukacji. Wzajemna współpraca między rynkiem edukacyjnym a rynkiem pracy, elastyczność oraz skuteczne działanie to podstawa do likwidacji dalszej „produkcji" absolwentów zawodów nadwyżkowych, a w konsekwencji skuteczne i przemyślane przeciwdziałanie bezrobociu oraz systematyczne zmniejszanie jego skali.

Wprowadzone w ostatnich latach zmiany w systemie oświaty dotyczące m.in. doradztwa edukacyjno-zawodowego wymogły konieczność nowego podejścia do realizacji zadań w tym obszarze. Zgodnie z ustawą system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia. Zatem realizacja zadań z zakresu doradztwa zawodowego odbywa się bezpośrednio w szkołach. I tu kluczową rolę w kształtowaniu dalszej kariery edukacyjno-zawodowej spełniają doradcy zawodowi. Poprzez spotkania grupowe oraz indywidualne udzielają profesjonalnej pomocy uczniom w zakresie związanym z podejmowaniem decyzji edukacyjnych i zawodowych. Doradcy zawodowi mają dostęp do ofert pracy i innych informacji na temat rynku pracy oraz form aktywizacji na stronie internetowej urzędu pracy. Korzystając z analiz i informacji PUP mogą stworzyć własny plan wprowadzenia ludzi młodych do społeczeństwa i życia zawodowego. Konieczne jest nawiązanie ścisłej współpracy między doradcami zawodowymi pracującymi w szkołach z doradcami zatrudnionymi w urzędach pracy. Pozwoli to na wypracowanie wspólnych rozwiązań z zakresu wyboru dalszej ścieżki zawodowej młodzieży oraz pozwoli na bieżącą aktualizację informacji na temat potrzeb i zachowań rynku pracy.

Brak równowagi pomiędzy podażą a popytem na kwalifikacje i zawody implikuje różnorodne problemy społeczne związane między innymi z dewaluacją kwalifikacji, nadwyżkami i niedoborami grup absolwentów posiadających określone zawody, a także zjawiskiem bezrobocia. Sam fakt występowania tych czynników spowodowany jest oczywiście stałym postępem naukowo-technicznym oraz dynamicznymi zmianami jakie zachodzą na rynku pracy. Aby sprostać tym wymogom Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu uczestniczy w działaniach oświaty poprzez prowadzenie analiz zapotrzebowania na kierunki kształcenia, które są opiniowane przez powiatową radę zatrudnienia a także w ramach działań ustawowych organizuje i finansuje szkolenia zawodowe celem dostosowania kwalifikacji i umiejętności osób bezrobotnych do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Poniżej przedstawiono wybrane kierunki szkoleń grupowych, które od kilku lat cieszą się dużym zainteresowaniem a przede wszystkim wskazują, że rynek pracy potrzebuje wykwalifikowanej kadry,

posiadającej umiejętności i uprawnienia poparte dokumentem umożliwiającym wykonywanie pracy w określonym zawodzie.

Tabela nr 27. Wybrane kierunki szkoleń grupowych realizowane w latach 2009-2013

	Kierunek szkolenia	Liczba osób				
		2009	2010	2011	2012	2013
1	Kierowca wózków jezdniowych	20	35	45	30	15
2	Operator wózków do prac zmiennych operator-ładowacz kl. III	41	59	42	39	20
3	Szkolenie pilotażowe dla bezrobotnych wykonujących transport drogowy towarów rzeczy	-	-	-	9	10
4	Spawacz w osłonach MAG 135 i MIG 141	24	30	-	28	10
5	Spawacz w metodach MAG 135 i TIG 141	21	36	-	28	10
6	Prawo jazdy kat. „C"	-	21	-	-	-

Źródło: opracowanie własne PUP w Inowrocławiu

Tematyka szkoleń staje się coraz bardziej zróżnicowana. Związane jest to ze zmieniającymi się potrzebami rynku pracy – tak krajowego jak i unijnego – w zakresie posiadanych kwalifikacji. Oferta szkoleniowa dostosowywana jest do tych zmian i wychodząc naprzeciw pracodawcom konieczne jest podjęcie działań w zakresie promocji szkoleń kształcących kadrę o odpowiednich kwalifikacjach realizowanych w ramach umów trójstronnych.

Nieodłącznym czynnikiem wpływającym na charakter rynku pracy jest edukacja. Zadaniem systemu oświaty jest przygotowanie człowieka do przyszłej aktywności społeczno-ekonomicznej. Dotychczas rola edukacji kończyła się w chwili rozpoczęcia przez niego pracy zawodowej. Dziś kształcenie i rynek pracy wydają się tworzyć całość, a coraz większego znaczenia nabiera pojęcie kształcenia ustawicznego. Z uwagi na rozwój nowoczesnych technologii ciągłe doskonalenie, podnoszenie kwalifikacji oraz zwiększanie aktywności zawodowej jest konieczne.

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu proponuje następujące formy kształcenia ustawicznego:

1. Szkolenia zawodowe, które maja na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych.
2. Staże, dzięki którym osoby bezrobotne nabywają umiejętności praktycznych w miejscu pracy.
3. Przygotowanie zawodowe dorosłych to forma praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych.
4. Kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji.
5. Warsztaty z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, które odbywają się w ramach zajęć Klubu Pracy.
6. Dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych.

Aby sprostać wymogom rynku pracy i osób poszukujących zatrudnienia, instytucje odpowiedzialne i realizujące zadania w obszarze edukacji muszą ze sobą współpracować, mieć odpowiednie informacje i wiedzę w zakresie kształcenia ustawicznego. Pozwoli to na wypracowanie wspólnych rozwiązań w obszarze dopasowania oferty edukacyjnej i szkoleniowej do potrzeb rynku pracy. Dlatego istotnym jest stworzenie sieci współpracy i przepływu informacji między tymi instytucjami w celu sprawnej koordynacji tych działań. Wskazane jest również promowanie idei kształcenia ustawicznego wśród pracodawców.

Działania promocyjne PUP skierowane będą również na większy udział doradców zawodowych w doborze odpowiednich pracowników do pracy. Przygotowanie i wypracowanie wspólnych rozwiązań powoli zrealizować wiele zadań w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego. Dlatego PUP będzie się starał zawierać partnerskie porozumienia na rzecz współpracy w obszarze edukacja – szkolenia - praca.

II. MECHANIZMY WSPARCIA

Rozdział drugi w całości zawiera informacje związane z instrumentami rynku pracy skierowanymi do osób bezrobotnych, które mają za zadanie ograniczenie negatywnych skutków bezrobocia. W rozdziale tym zawarto również istotne informacje związane z pozyskiwaniem środków z Europejskiego Funduszu Społecznego na finansowanie instrumentów rynku pracy.

W związku z tworzeniem niniejszego dokumentu w czasie zmian ustawowych, nowopowstałym mechanizmom został poświęcony odrębny podrozdział.

II. 1 Usługi i instrumenty rynku pracy

Podstawowymi usługami rynku pracy wspieranymi instrumentami rynku pracy są:

1. Pośrednictwo pracy.
2. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa.
3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy.
4. Organizacja szkoleń.

Pośrednictwo pracy

Jedną z podstawowych usług rynku pracy jest pośrednictwo pracy, które w szczególności polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

Działanie to wykonywane jest poprzez inicjowanie i organizowanie kontaktów tych osób. W celu szerokiego dostępu osób bezrobotnych i poszukujących pracy do ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców PUP organizuje giełdy pracy oraz targi pracy. Bardzo ważnym elementem działania pośrednictwa jest pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy w bazie internetowej (infobox, e-puls), na stronie internetowej PUP w Inowrocławiu oraz poprzez środki masowego przekazu.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pośrednictwo pracy opiera się na zasadach:

- dostępności,
- dobrowolności,
- równości,
- jawności.

Jednym ze specyficznych rodzajów pośrednictwa pracy jest EURES. Usługi te zostały wprowadzone w urzędach pracy w maju 2004 roku po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Polegają one na współpracy publicznych służb zatrudnienia na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego w zakresie pośrednictwa pracy świadczonego na całym obszarze EOG. EURES to również informacje o warunkach życia i pracy, przepisach prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, uznaniu kwalifikacji, możliwości nauki i sytuacji na rynku pracy w poszczególnych krajach EOG.

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polega na udzielaniu pomocy pracodawcom w doborze kandydatów do pracy, w zakresie wspierania rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych. Ponadto poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polegają na pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia w szczególności na:

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
- udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu, albo kierunku szkolenia,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

Pośrednictwo zawodowe i informację zawodową PUP realizuje zgodnie z niżej podanymi zasadami:

a) dostępności usług pośrednictwa zawodowego dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz dla pracodawców,
b) dobrowolności,
c) równości bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznania religijne lub przynależność związkową,
d) swobody wyboru zawodu i miejsca zatrudnienia,
e) bezpłatności,
f) poufności i ochrony danych.

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa są świadczone w formie grupowej lub w formie porady indywidualnej. Porada indywidualna w uzasadnionych przypadkach może być za zgodą

bezrobotnego lub poszukującego pracy, poprzedzona specjalistycznymi badaniami lekarskimi lub psychologicznymi.

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest udzielana przez PUP w ramach klubu pracy, w szczególności przez uczestnictwo w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych, a także poprzez dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.

Klub pracy w prowadzonej działalności szczególny nacisk kładzie na pobudzenie aktywności osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy, prowadząc zajęcia w dwóch blokach:

1. „Praktycznym", którego celem jest nauczenie bezrobotnych sporządzania dokumentacji osobistej, według obowiązujących standardów, metod i sposobów szukania pracy, autoprezentacji, postaw przedsiębiorczości itp.
2. „Psychologicznym", który kładzie akcent na poznawanie predyspozycji zawodowej uczestników, prawidłowość kontaktów interpersonalnych, dokonywanie samooceny oraz na planowaniu dalszej kariery zawodowej.

Kluby pracy są szkołą umiejętnej prezentacji własnej osoby przez osobę bezrobotną lub poszukującą pracy wobec pracodawcy. Ta forma zajęć grupowych pozwala na uświadomienie uczestnikom, jakie są ich mocne strony, pomaga wzmocnić wiarę we własne umiejętności i możliwości oraz odzyskać poczucie własnej wartości.

Szkolenia

Szkolenia organizowane są przez PUP w celu zwiększenia szans na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podwyższenie kwalifikacji zawodowych lub zwiększenie aktywności zawodowej bezrobotnych, osób pobierających rentę szkoleniową i żołnierzy rezerwy.

Szkolenia organizowane są w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Powiatowy Urząd Pracy może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a jego koszt w części finansowanej przez Fundusz Pracy nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia.

PUP realizuje także szkolenia grupowe stosownie do planu szkoleń na dany rok oraz kursy zaplanowane w projektach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Tematyka szkoleń dostosowana jest do potrzeb wynikających z sytuacji na lokalnym rynku pracy. Warunkiem wzięcia udziału w kursie grupowym jest spełnienie kryteriów wynikających z przepisów prawa bądź z konkretnego projektu i posiadanie predyspozycji niezbędnych do udziału w danym szkoleniu (celowość uczestnictwa w danym szkoleniu przez konkretną osobę ustalana jest podczas rozmowy z doradcą zawodowym).

Urząd na wniosek bezrobotnego może udzielić nieoprocentowanej pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy. Pożyczka udzielana jest w celu umożliwienia bezrobotnemu podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Ponadto beneficjenci korzystający ze szkoleń otrzymują wsparcie w postaci stypendium.

Natomiast instrumenty rynku pracy wspierające podstawowe usługi rynku pracy PUP w Inowrocławiu realizuje poprzez:

- finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywanie stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych lub odbywanie zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, w związku ze skierowaniem przez PUP,
- finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy osobie, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem stałego zamieszkania, w przypadku skierowania przez PUP,
- dofinansowania wyposażenia miejsca pracy, podjęcia działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa,
- refundowanie kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego,
- finansowanie dodatków aktywizacyjnych.

Dodatek aktywizacyjny

Dodatek aktywizacyjny przysługuje osobie bezrobotnej , posiadającej prawo do zasiłku, jeżeli:

1. w wyniku skierowania przez PUP podjęła zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodatek aktywizacyjny przysługuje wówczas w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku przez okres w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek;
2. z własnej inicjatywy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, wówczas dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

Staż

Staż to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Osoby bezrobotne do 25 roku życia oraz bezrobotni, którzy w okresie 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, którzy nie ukończyli 27 roku życia, mogą przez okres 12 miesięcy odbywać staż zawodowy (w szczególnych przypadkach określonych w art. 53 ust. 1 przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy).

Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy PUP i pracodawcą, według programu określonego w umowie. Przy ustalaniu programu powinny być uwzględnione predyspozycje

psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe bezrobotnego.

W trakcie odbywania stażu osobie bezrobotnej przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku oraz 2 wolne dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu.

Po odbyciu stażu pracodawca wydaje opinię zawierającą informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego, a PUP zaświadczenie o odbyciu stażu.

Przygotowanie zawodowe dorosłych

Przygotowanie zawodowe dorosłych może odbywać się w jednej z form.

1. praktycznej nauki zawodu dorosłych umożliwiającej przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł zawodowy lub egzaminu czeladniczego. Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa od 12 do 18 miesięcy i ukierunkowana jest na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej. Praktyczna nauka zawodu dorosłych kończy się egzaminem kwalifikacyjnym na tytuł zawodowy lub egzaminem czeladniczym;
2. przyuczenia do pracy dorosłych mającego na celu zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności, niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych, właściwych dla zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy. Przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy i nie zawiera części teoretycznej. Przyuczenie do pracy dorosłych kończy się egzaminem sprawdzającym.

Uczestnikom przygotowania zawodowego dorosłych przysługuje stypendium oraz 2 dni wolne za każde 30 dni kalendarzowych uczestnictwa w przygotowaniu zawodowym dorosłych.

Prace społeczno- użyteczne

Prace społecznie użyteczne jako forma aktywizacji zawodowej została wprowadzona 1 listopada 2005 roku w związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Są to prace wykonywane przez osoby bezrobotne, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej, które nie posiadają prawa do zasiłku z powodu upływu czasu pobierania tego świadczenia, bądź takiego prawa w ogóle nie nabyły. Prace wykonywane są w miejscu zamieszkania lub pobytu osób kierowanych w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Do prac kieruje osoby bezrobotne starosta, a organizują je gminy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach pozarządowych lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym (z tytułu posiadania statusu osoby bezrobotnej) oraz ubezpieczeniem wypadkowym. Trzeba w tym miejscu jednak zaznaczyć, że odmowa podjęcia takiej pracy oznacza utratę statusu bezrobotnego.

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Do prac interwencyjnych kierowane są osoby, które są :

- bezrobotnymi do 25 roku życia,
- bezrobotnymi długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego lub kobietami, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotnymi powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnymi bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotnymi samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18. roku życia,
- bezrobotnymi, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotnymi niepełnosprawnymi.

PUP organizuje prace interwencyjne na dwóch zupełnie różnych zasadach, i tak:

- w jednostkach podległych samorządom, takich jak: szkoły, przedszkola, ośrodki kultury, sportu i rekreacji, domy dziecka, domy pomocy społecznej oraz w organizacjach pozarządowych – prace interwencyjne organizowane są zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy na okres od 6 do 24 miesięcy w zależności od tego, do jakiej grupy bezrobotnych kwalifikuje się kierowana osoba bezrobotna i na jaki okres pracodawca ma zamiar ją zatrudnić,
- u przedsiębiorców, dla których prace interwencyjne są pomocą publiczną w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracownika znajdującego się w szczególnie niekorzystnej sytuacji lub bardzo niekorzystnej sytuacji. Pracownik zatrudniony w ramach pomocy w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji musi być uprawniony do nieprzerwanego zatrudnienia przez minimum 12 miesięcy, a pracodawca może rozwiązać umowę tylko w przypadku naruszenia przez pracownika obowiązków pracowniczych. Pracownik zatrudniony w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w bardzo niekorzystnej sytuacji musi być uprawniony do nieprzerwanego zatrudnienia przez minimum 24 miesiące, a pracodawca może rozwiązać umowę o pracę tylko w przypadku naruszenia przez pracownika obowiązków pracowniczych. Okres zatrudnienia i warunki zawarte są w umowie pomiędzy PUP, a pracodawcą.

Prace interwencyjne są formą aktywizacji bezrobotnych o wysokiej efektywności zatrudnieniowej, która mierzona jest liczbą utworzonych stałych miejsc pracy po zakończeniu finansowania umów.

Roboty publiczne

Roboty publiczne jest to jeden z instrumentów rynku pracy, polegający na zatrudnieniu bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy oraz organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki. Prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Roboty publiczne skierowane są do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Do wykonywania robót publicznych w pełnym wymiarze czasu pracy mogą zostać skierowani:

- bezrobotni długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni , którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Do wykonywania robót publicznych w połowie wymiaru czasu pracy w instytucjach użyteczności publicznej oraz organizacjach zajmujących się problematyką kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej, tylko do pracy niezwiązanej z wyuczonym zawodem, mogą zostać skierowani:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, jakimi są organizowane przez urząd prace interwencyjne i roboty publiczne mają niestety głównie charakter osłonowy, zwiększają aktywność zawodową bezrobotnych, pobudzają do szukania zatrudnienia, pozwalają na zwiększenie wiary w swoje umiejętności i stwarzają, co jest najważniejsze, możliwość uzyskania dochodów. Jednak nawet maksymalnie efektywne działania urzędu pracy nie zastąpią mechanizmu gospodarczego powodującego wzrost zatrudnienia.

Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy

O refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego może ubiegać się podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła lub producent rolny. Starosta z Funduszu Pracy może zrefundować koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy do wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Środki te stanowią pomoc publiczną udzieloną w ramach pomocy de minimis.

Umowa o refundację zawiera w szczególności zobowiązanie podmiotu, przedszkola, szkoły lub producenta rolnego do :

- zatrudnienia na wyposażonym lub doposażonym stanowisku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesięcy,
- utrzymania przez okres co najmniej 24 miesięcy stanowisk pracy utworzonych w związku z przyznaną refundacją.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Jest to jeden z instrumentów rynku pracy, którego zadaniem jest wsparcie osób bezrobotnych, absolwentów centrum integracji społecznej lub absolwentów klubu integracji społecznej zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Starosta z Funduszu Pracy może przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Środki te stanowią pomoc publiczną udzieloną w ramach pomocy de minimis. Wobec powyższego nie udziela się pomocy m.in. na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie krajowego transportu osób taksówkami. Beneficjent, który otrzymał dofinansowanie zobowiązany jest do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnej

Bezrobotny, absolwent centrum integracji społecznej, absolwent klubu integracji społecznej zamierzający rozpocząć własną działalność gospodarczą w formie spółdzielni socjalnej lub przystąpić do istniejącej już spółdzielni może złożyć wniosek o przyznanie na ten cel jednorazowo środków z Funduszu Pracy , w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem tej działalności.

Środki te mogą być przyznane w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 4-krotne przeciętne wynagrodzenie na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 3-krotne przeciętne wynagrodzenie na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu. Przyznane środki stanowią pomoc de minimis.

Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za członków spółdzielni socjalnej

Zwrot opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne za członków spółdzielni socjalnej polega na sfinansowaniu ze środków Funduszu Pracy części wynagrodzenia odpowiadającego składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadające składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego.

Zwrot może być finansowany w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

Refundacja świadczeń integracyjnych

Świadczenie integracyjne oznacza świadczenie pieniężne wypłacane uczestnikowi Centrum Integracji Społecznej w ramach indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego. Środki Funduszu Pracy mogą być przeznaczone na refundację świadczeń integracyjnych wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne zarówno w okresie próbnym jak i w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum.

Okres próbny w Centrum trwa 1 miesiąc. W okresie próbnym uczestnik otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości 50% zasiłku dla bezrobotnych.

Okres uczestnictwa w zajęciach w Centrum po zakończeniu okresu próbnego może trwać do 11 miesięcy, a w szczególnych przypadkach może być przedłużony o kolejne 6 miesięcy. W okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum uczestnik otrzymuje świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 lub osobą zależną

O refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 może ubiegać się osoba bezrobotna samotnie wychowująca dziecko do lat 7 jeżeli podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub została skierowana na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz osiąga z tego tytułu miesięczne przychody nieprzekraczające minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Okres przysługiwania refundacji:

- do 6 miesięcy w przypadku podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- na okres odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub szkolenia, na które osoba bezrobotna otrzymała skierowanie.

Starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, zrefundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku dla bezrobotnych.

Na powyższych zasadach może nastąpić również refundacja kosztów nad osobą zależną.

II. 2 Nowe rozwiązania w nowelizacji ustawy

Przedmiotowa ustawa zmierza do poprawy skuteczności publicznych służb zatrudnienia w kontekście łagodzenia negatywnych skutków spowolnienia gospodarczego na rynku pracy. Cel ten ma zostać osiągnięty w drodze modyfikacji już istniejących instrumentów rynku pracy oraz wprowadzenia w tym zakresie nowych instytucji.

Zmiany mają w założeniu dostosować działania urzędów pracy do indywidualnego bezrobotnego i pracodawcy, a w szczególności objąć pomocą osoby długotrwale bezrobotne, ułatwiać łączenie pracy zawodowej z obowiązkami rodzinnymi związanymi z wychowaniem dzieci oraz pomagać w wejściu na rynek pracy i utrzymaniu się na nim osobom młodym (do 30. roku życia) oraz osobom starszym (powyżej 50. roku życia).

Rozwiązania, które mają przyczynić się do zrealizowania założonych przez autorów ustawy celów polegają w szczególności na:

1) zmianie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia;

2) uzależnieniu środków na wynagrodzenia pracowników urzędów pracy od efektów i standardów działania urzędów;
3) zwiększeniu roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy (rady rynku pracy);
4) zwiększeniu roli samorządu województwa w polityce rynku pracy poprzez zlecanie agencjom zatrudnienia realizującym usługę pośrednictwa pracy działań aktywizacyjnych, do których będą kierowani długotrwale bezrobotni;
5) profilowaniu pomocy udzielanej bezrobotnym;
6) ułatwieniom w kwestiach związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych;
7) reformie sieci EURES.

Nowe instytucje wspierające tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym powracających na rynek pracy **po przerwie związanej z wychowaniem dziecka** to:

1. **Grant dla pracodawcy na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy** dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, który w okresie 3 lat przed rejestracją zrezygnował z zatrudnienia z uwagi na konieczność wychowywania dziecka.
2. **Świadczenie aktywizacyjne** przyznawane pracodawcy za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka, który w okresie 3 lat przed rejestracją zrezygnował z zatrudnienia z uwagi na konieczność wychowywania dziecka.

Wprowadza się nowy instrument rynku pracy, jakim jest **niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy** na podjęcie działalności gospodarczej oraz na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego.

Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej kierowana jest do bezrobotnych, poszukujących pracy absolwentów uczelni absolwentów szkół i uczelni, w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego, oraz studentów ostatniego roku studiów. Pożyczka będzie udzielana do wysokości 20-krotnego przeciętnego wynagrodzenia. Okres spłaty pożyczki nie będzie dłuższy niż 7 lat, z możliwością skorzystania z 12-miesięcznego okresu karencji w spłacie kapitału.

Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, udzielana będzie przedsiębiorcom do wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia. Maksymalny okres spłaty pożyczki będzie wynosił 3 lata. Pożyczkobiorcom nie będzie przysługiwało prawo do karencji w spłacie pożyczki.

Pracodawcy zatrudniający młodych pracowników do 30 roku życia będą się mogli ubiegać o nowe instrumenty wspierające zatrudnienie młodych ludzi na rynku pracy takie jak:

1. **Bon szkoleniowy** stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.
2. **Bon stażowy** stanowi gwarancję skierowania młodego bezrobotnego na staż do wskazanego przez samego bezrobotnego pracodawcy. Warunkiem skierowania na staż jest zobowiązanie się pracodawcy do zatrudnienia bezrobotnego po odbytym stażu. Rozwiązanie to pozwoli na zdobycie przez młodego człowieka rocznego doświadczenia zawodowego – (6 miesięcy stażu + 6 miesięcy zatrudnienia). Bezrobotny odbywać będzie staż na zasadach takich jak to wynika

z dotychczasowych przepisów, a zatem np. uzyska stypendium w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych. Dodatkowo pracodawca, który wywiąże się z podjętego zobowiązania otrzyma jednorazową premię w wysokości 1500 zł.

3. **Bon zatrudnieniowy** stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego na okres 18 miesięcy, części kosztów wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne. Refundacja ta dokonywana będzie przez okres pierwszych 12 miesięcy w wysokości zasiłku.
4. **Bon na zasiedlenie** przyznawany bezrobotnemu w kwocie nie wyższej niż dwukrotność przeciętnego wynagrodzenia za pracę, która pozwoli na pokrycie kosztów związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Bezrobotny otrzymujący bon zobowiązany będzie do utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy w okresie do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu.
5. **refundacja pracodawcy kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenie społeczne** za skierowanych do pracy bezrobotnych, podejmujących zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.

Wsparcie pracodawców zatrudniających bezrobotnych w wieku **ponad 50 lat** polegać ma na przyznaniu przedsiębiorcy **dofinansowania do wynagrodzenia** takiego bezrobotnego przez okres:

- 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnych, którzy ukończyli 50 lat, a nie ukończyli 60 lat,
- 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych, którzy ukończyli 60 lat.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie.

Pracodawca ma obowiązek utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego po okresie dofinansowania przez okres odpowiednio 6 miesięcy lub 12 miesięcy.

Osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej mogą zostać objęte przez urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej działaniami w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej w ramach Programu Aktywizacja i Integracja.

II. 3 Centrum Aktywizacji Zawodowej

Od 1 stycznia 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Inowrocławiu funkcjonuje Centrum Aktywizacji Zawodowej, będące wyodrębnioną w strukturze, wyspecjalizowaną jednostką organizacyjną, realizującą zadania z zakresu usług rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy.

Ilustracja nr 1. Logo CAZ

Znowelizowana ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła w art. 9b ust. 1 obowiązek utworzenia wyodrębnionego w ramach powiatowego urzędu pracy Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ). Głównym celem

przyświecającym ustawodawcy w wyodrębnieniu ze struktur Powiatowych Urzędów Pracy tak wyspecjalizowanej komórki organizacyjnej ukierunkowanej na świadczenie podstawowych usług rynku pracy było zapewnienie prawidłowej realizacji zadań w zakresie usług rynku pracy i instrumentów rynku pracy.

Centrum Aktywizacji Zawodowej ukierunkowane jest na osoby aktywnie poszukujące odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawców poszukujących kandydatów do pracy. Do zakresu działania komórki należy w szczególności:

1. Udzielanie pomocy osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.
2. Pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy.
3. Udzielanie pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy.
4. Informowanie kandydatów do pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy.
5. Inicjowanie i organizowanie kontaktów osób poszukujących odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z pracodawcami.
6. Kierowanie osób uprawnionych do wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych.
7. Informowanie o zasadach organizacji i odbywania okresowych prac subsydiowanych, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, uczestnictwa w programie integracji społecznej lub innej formy aktywizacji.
8. Udzielanie pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia.
9. Udzielanie informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia.
10. Inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych, grupowych informacji zawodowych, szkoleń w ramach klubu pracy, zajęć aktywizacyjnych w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.
11. Opracowywanie indywidualnego planu działania dla bezrobotnych obejmującego podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy.
12. Planowanie ścieżki aktywizacji bezrobotnego.
13. Opracowywanie programów aktywizacji dla poszczególnych grup bezrobotnych.
14. Udzielanie pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie.
15. Prowadzenie analizy zatrudnienia u pracodawców, określaniu kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy.
16. Wskazywanie źródeł i metod pozyskania kandydatów na określone stanowiska pracy.
17. Weryfikacja kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji.
18. Upowszechnianie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy świadczonych w ramach Centrum Aktywizacji Zawodowej.

Mobilne Centrum Aktywizacji Zawodowej (dalej: MCAZ) powstało na mocy uchwały nr 281/2012 Zarządu Powiatu Inowrocławskiego z dnia 4 lipca 2012 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia

Regulaminu organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu, zgodnie z którą MCAZ funkcjonuje w ramach Centrum Aktywizacji Zawodowej jako niewyodrębniony strukturalnie, a jedynie zadaniowo zespół pracowników PUP w Inowrocławiu, którego celem jest poprawa skuteczności działań podejmowanych na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych, poprzez zwiększenie mobilności pracowników PUP i multiplikację usług i instrumentów rynku pracy na terenie działania urzędu.

Ilustracja nr 2. Logo MCAZ

Wyodrębnienie MCAZ w strukturze PUP było konsekwencją przystąpienia Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Rozwoju Regionalnego „Partner" w Bydgoszczy do realizacji jednego z dwóch w naszym województwie innowacyjnych projektów testujących pn. Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej. Projekt miał na celu zwiększenie skuteczności działań podejmowanych na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych kobiet zamieszkujących w powiecie inowrocławskim na obszarach wiejskich prowadzących do poprawy zatrudnialności tych osób. W tym celu PUP w Inowrocławiu wraz z SRR Partner wypracował i wdrożył nowe metody pracy kluczowych pracowników urzędu z bezrobotnymi kobietami zamieszkującymi tereny wiejskie.

Opracowany Model MCAZ skierowany był zarówno do pracowników PUP, tzw. Użytkowników Modelu (UM), którzy zajmowali się bezpośrednio aktywizacją zawodową osób bezrobotnych - doradców zawodowych, liderów Klubu Pracy, specjalistów ds. rozwoju zawodowego i pośredników pracy, oraz do Odbiorców Modelu (OM), którymi były bezrobotne kobiety w wieku aktywności zawodowej, zamieszkujące w gminach wiejskich lub na obszarze wiejskim gmin miejsko-wiejskich (poza miastami). Kobiety te otrzymały wsparcie dzięki przełamaniu barier utrudniających korzystanie im z dostępnych dotychczas form pomocy. Przeszkodą były przede wszystkim bariery mentalne (strach przed „nowym" – nieznanymi ludźmi nową sytuacją, obawa przed ośmieszeniem się z powodu ubioru, wysławiania się, brak akceptacji męża lub innych członków rodziny itp.) oraz bariery techniczne (brak połączeń komunikacji zbiorowej, brak prawa jazdy, brak samochodu do dyspozycji). Model został przygotowany w taki sposób, aby wspierać tę specyficzną grupę bezrobotnych kobiet, które nie są w stanie samodzielnie pokonać barier, utrudniających im wyjście z tej sytuacji. Skuteczna pomoc realizowana dla tej grupy nie tylko poprawiła ich szanse na aktywizację zawodową, ale pozwoliła także na przerwanie procesu „dziedziczenia" prezentowanych przez nią postaw kolejnym pokoleniom mieszkańców wsi.

W ramach projektu na terenie trzech gmin: Kruszwica, Gniewkowo i Janikowo, w czterech świetlicach wiejskich zlokalizowanych w Kobylnikach, Wierzbiczanach, Lipiu i Kołudzie Wielkiej realizatorzy projektu utworzyli Lokalne Centra Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej. W Lokalnych Centrach objętych wsparciem zostało 48 kobiet zamieszkujących tereny wiejskie.

Uczestniczki projektu skorzystały z indywidulanych porad psychologów, poradnictwa indywidulanego i grupowego realizowanego przez doradcę zawodowego, warsztatów aktywizujących prowadzonych przez liderów klubu pracy oraz szkoleń. Rodzaje szkoleń zostały dostosowane do potrzeb uczestniczek zgodnie z Indywidualnym Planem Działania, przygotowanym przez doradcę zawodowego Poza tym uczestniczki otrzymały wsparcie pośredników pracy oraz specjalistów ds.

rozwoju zawodowego. Pracownicy PUP w Inowrocławiu, opiekunki modelu, utrzymywały stały kontakt osobisty lub telefoniczny z uczestniczkami projektu, wspierając je i angażując w działania na rzecz społeczności lokalnej.

W realizację projektu zaangażowani byli również partnerzy lokalni tj. przedstawiciele urzędów miejskich, ośrodków pomocy społecznej, radni, sołtysi wsi oraz przedstawiciele stowarzyszeń działających na terenie danej gminy, których zadaniem było podejmowanie działań na rzecz aktywizacji uczestniczek projektu.

Produkt finalny stanowią następujące dokumenty wypracowane w trakcie realizacji projektu:

1. Przewodnik pn. „Program Pracy Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej" wraz ze schematem funkcjonowania Modelu Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej.
2. Koncepcja funkcjonowania Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej.
3. Podręcznik trenera. Szkolenie z metodyki pracy w Mobilnym Centrum Aktywizacji Zawodowej.
4. Podręcznik uczestnika. Szkolenie z metodyki pracy w Mobilnym Centrum Aktywizacji Zawodowej.
5. Podręcznik trenera. Szkolenie z zakresu motywacji do pracy z grupą odbiorców Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej.
6. Podręcznik uczestnika. Szkolenie z zakresu motywacji do pracy z grupą odbiorów Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej.

Po zakończeniu realizacji projektu pracę podjęło 18 uczestniczek, 2 rozpoczęły działalność gospodarczą, 8 zostało skierowanych do odbycia stażu, po zakończeniu którego zatrudnienie podjęło 6 uczestniczek projektu.

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu zamierza kontynuować realizację zadań w formie, która została wypracowana podczas testowania wyżej opisanego modelu. W tym celu razem z Fundacją Gospodarczą Pro Europa z Torunia przystąpił do konkursu ogłoszonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu na projekty modelowe w ramach Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Złożony w konkursie wniosek został oceniony pozytywnie i uzyskał dofinansowanie. Realizacja zadań rozpocznie się od maja 2014 r. i będzie trwała do czerwca 2015 r. Wsparciem zostanie objętych 48 osób bezrobotnych zamieszkujących w powiecie inowrocławskim na obszarach wiejskich. Lokalne Centra Aktywizacji Zawodowej powstaną w Broniewicach (gm. Janikowo), w Polanowicach (gm. Kruszwica), w Orłowie i Łojewie (gm. Inowrocław).

Działalność Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej będą wspierać partnerzy społeczni z terenu działania lokalnego centrum. Do grupy lokalnych partnerów społecznych można między innymi zaliczyć:

- instytucje rynku pracy, np. instytucje szkoleniowe, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego,
- ośrodki pomocy społecznej,
- samorządy lokalne i ich instytucje np. szkoły, ośrodki kultury itp.,

- powiaty i ich instytucje np. powiatowe centra pomocy rodzinie, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły średnie itp.,
- pracodawców,
- związki, stowarzyszenia, Lokalne Grupy Działania i inne organizacje pozarządowe,
- sołectwa,
- kościoły i organizacje kościelne.

Partnerstwo będzie funkcjonowało w oparciu o powołanie Rady Społecznej, w skład której wejdą przedstawiciele partnerów społecznych z terenu działania lokalnego centrum, wspierający realizację projektu poprzez:

- aktywny udział, współpracę i zaangażowanie w aktywizację uczestników projektu,
- udostępnienie własnych zasobów ludzkich (personelu), materialnych (zaplecza, sprzętu) i niematerialnych (wiedzy i doświadczenia),
- udostępnienie własnych nośników informacyjno-promocyjnych (wydawane czasopisma własne, tablice, gabloty, okólniki, inne) w celu publikowania informacji na temat realizacji działań,
- zgodną współpracę z innymi instytucjami w ramach partnerstwa: instytucjami rynku pracy, pomocy społecznej, samorządami, organizacjami pozarządowymi, pracodawcami itp.,
- udostępnianie pracownikom PUP swoich baz danych, wiedzy i informacji na temat uczestników projektu, na temat narzędzi, procedur pomocy i wsparcia oraz innych informacji pomocnych w realizacji zadań.

II. 4 Wsparcie z EFS

Europejski Fundusz Społeczny od aneksji Polski do Unii Europejskiej obok środków finansowych z Funduszu Pracy stał się jednym z podstawowych źródeł finansowania działań powiatowych urzędów pracy w Polsce.

W poprzednim okresie programowania 2007-2013 środki z EFS wdrażane były w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

PUP w Inowrocławiu we wspomnianym okresie realizował projekty przede wszystkim z Priorytetu VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich. Były to zarówno projekty systemowe jak i konkursowe. Wśród nich znalazł się także m.in. projekt innowacyjny testujący pn. „Model Mobilnego Centrum Aktywizacji Zawodowej", który był współrealizowany ze Stowarzyszeniem Rozwoju Regionalnego PARTNER z Bydgoszczy.

Ze środków finansowych dostępnych w ramach PO KL PUP w Inowrocławiu zrealizował także w partnerstwie z Fundacją Ekspert-Kujawy dwa projekty w ramach Poddziałania 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie.

W ramach zrealizowanych we wspomnianym okresie przez PUP w Inowrocławiu projektów o wartości blisko 60 milionów złotych z różnego rodzaju form wsparcia skorzystało ponad 8,5 tysiąca osób.

W okresie programowania 2014-2020 środki z Europejskiego Funduszu Społecznego wdrażane będą w ramach 2 programów – Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER) i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (RPO WK-P). Niestety w chwili tworzenia niniejszego dokumentu strategicznego oba wspomniane programy nie zostały jeszcze ostatecznie zatwierdzone i funkcjonują w wersjach projektowych. W przypadku wprowadzenia istotnych zmian we wspomnianych dokumentach będą one skutkowały koniecznością uwzględnienia ich w niniejszym Programie.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) stanowi odpowiedź na wyzwania i jednocześnie instrument realizacji Strategii Europa 2020. Powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Wspierane będą innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa w wymienionych dziedzinach, a także wdrażanie w Polsce Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych oraz Gwarancji dla młodzieży.

Wsparcie wdrażane w ramach programu będzie komplementarne do działań realizowanych na poziomie regionalnym w ramach RPO (Regionalny Program Operacyjny).

Powiatowy Urząd Pracy w Inowrocławiu będzie beneficjentem w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 8.6.(PI)- Trwała Integracja na rynku pracy ludzi młodych w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży.

W ramach PI 8.6 będą realizowane następujące cele szczegółowe:

CEL 1. Poprawa sytuacji osób młodych do 24 roku życia bez pracy

- Indywidualizacja wsparcia dla osób młodych uwzględniająca treningi aktywnego poszukiwania pracy, personalne zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, diagnozę wiedzy, umiejętności oraz potencjału uczestników, opracowanie indywidualnych planów działania.

- Udzielanie Gwarancji dla młodzieży poprzez wykorzystanie instrumentów rynku pracy, które umożliwiają młodzieży zdobycie lub uzupełnienie kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego, w tym m.in.:

- staże,
- szkolenia,
- przygotowanie zawodowe,
- dofinansowanie studiów podyplomowych,
- dofinansowanie kosztów egzaminów oraz kosztów uzyskania licencji,
- pożyczka szkoleniowa,
- stypendium na kontynuowanie nauki,
- bony szkoleniowe, stażowe i zatrudnieniowe.

- Działania niestandardowe, stanowiące wsparcie suplementarne dla procesu aktywizacji zawodowej, w tym np. granty na zagospodarowanie w przypadku podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.

- Wsparcie partnerstw i realizacji przez nie działań na rzecz poprawy sytuacji osób młodych na rynku pracy.

CEL 2. Zwiększenie przedsiębiorczości osób młodych do 29 roku życia bez pracy

- Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Efektami mają być:

- Nabycie kompetencji lub uzyskanie kwalifikacji przez osoby młode do 24 roku życia,

- Zwiększenie liczby nowoutworzonych przedsiębiorstw założonych przez osoby młode do 29 roku życia, z wykorzystaniem instrumentów zwrotnych.

W porównaniu z Programem Kapitał Ludzki w obecnym okresie programowania, PO WER będzie miał niższą alokację. Aż 75 proc. Europejskiego Funduszu Społecznego będzie zarządzanych przez regiony.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 jest podstawowym instrumentem realizacji celów Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+.

Celem głównym jest uczynienie województwa kujawsko-pomorskiego konkurencyjnym i innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców.

Program finansowany będzie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, publicznych środków krajowych i środków prywatnych. Za wdrażanie Programu odpowiedzialny będzie Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Powiatowy Urząd Pracy będzie realizować Oś Priorytetową 8 – Aktywni na rynku pracy realizując Cel tematyczny 8: Wspieranie zatrudnienia i mobilność zawodowej pracowników.

Wsparcie w ramach priorytetu inwestycyjnego będzie przede wszystkim koncentrować się na wybranych grupach docelowych, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy, do których należą m.in. osoby młode (do 30 roku życia), osoby, które nie posiadają doświadczenia zawodowego oraz kwalifikacji zawodowych , kobiety przede wszystkim te, które powracają oraz wchodzą po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci, osoby po 50 roku życia, mające trudności z dostosowaniem się do wymogów zmieniającej się gospodarki, osoby długotrwale bezrobotne, osoby niepełnosprawne.

Ważnym elementem wsparcia będzie tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo, obejmujące m.in. diagnozę zawodową, rozwój umiejętności poruszania się po rynku pracy, działania na rzecz doskonalenia, bądź zmiany kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, kursów i praktyk, pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego w miejscu pracy oraz pobudzanie przedsiębiorczości, która jest skutecznym instrumentem aktywizacji osób bezrobotnych.

Priorytet uwzględnia również wsparcie działań EURES związane z bezpośrednim świadczeniem usług dla bezrobotnych, poszukujących pracy i pracodawców, w tym poprawę mobilności wewnątrz Unii Europejskiej, EOG i Szwajcarii.

Cel szczegółowy:

- poprawa sytuacji na rynku pracy osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy w regionie.

Oczekiwany rezultat:

- podniesienie zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo i poszukujących pracy w regionie.

III. ANALIZA SWOT

III. 1 Analiza SWOT

Tabela nr 28. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Szeroki katalog form wsparcia skierowany zarówno do pracodawców, jak i osób bezrobotnych. 2. Nowoczesna infrastruktura i przygotowany do wykonywania swoich obowiązków personel PUP w Inowrocławiu (kwalifikacje, doświadczenie, jakość świadczonych usług). 3. Doświadczenie i wysoka efektywność PUP w Inowrocławiu w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz Funduszu Pracy. 4. Wielosektorowa współpraca PUP w Inowrocławiu z partnerami na rynku pracy. 5. Krzewienie wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa dotyczących przepisów prawnych związanych z rynkiem pracy poprzez uczestnictwo PUP w Inowrocławiu w życiu społecznym i promocję działań PUP w Inowrocławiu. 6. Korzystne położenie geograficzne powiatu sprzyjające inwestycjom oraz dojazdom do pracy (stosunkowo niewielkie oddalenie od większych ośrodków miejskich jak Bydgoszcz, Toruń, Poznań, Włocławek oraz dobra infrastruktura drogowa z tymi miastami; położenie w północno-centralnej części kraju).	1. Zbyt mała liczba pracowników PUP w Inowrocławiu w stosunku do zaplanowanych w nowelizacji ustawy zadań. 2. Niewystarczająca liczba podmiotów gospodarczych. 3. Utrzymujący się od lat wysoki poziom bezrobocia w powiecie inowrocławskim, pomimo tak dużych środków finansowych zaangażowanych w ciągu ostatnich lat na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizację zawodową. 4. Utrzymujący się od lat bardzo wysoki poziom osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych. 5. Wysoki i wykazujący od lat tendencję wzrostową wskaźnik dotyczący poziomu osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych oraz wykształcenia średniego, świadczący o złej kondycji kapitału ludzkiego w powiecie. 6. Wysoki i wykazujący od lat tendencję wzrostową wskaźnik dotyczący poziomu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, 7. Słabo rozwinięty transport publiczny na poziomie powiatu inowrocławskiego, utrudniający mobilność zawodową. 8. Niedostosowane kierunki kształcenia do potrzeb rynku pracy, 9. Niezadowalające w opinii pracodawców przygotowanie praktyczne absolwentów.
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
1. Możliwość wykorzystania środków finansowych na realizację zadań PUP w Inowrocławiu w ramach nowego okresu programowania 2014-2020, w ramach którego oczekiwany jest szeroki strumień środków finansowych, zwłaszcza na początku nowej perspektywy. 2. Spadek w 2013 r. poziomu bezrobocia w powiecie inowrocławskim w porównaniu z 2012 r. mierzony na koniec roku (pierwszy po spowolnieniu gospodarczym). 3. Spadek w powiecie inowrocławskim wskaźnika bezrobocia wśród osób do 25 roku życia, bez wykształcenia średniego, osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. 4. Planowane inwestycje w powiecie, które powinny wygenerować nowe miejsca pracy, m.in. rozwój Pułku Śmigłowców Bojowych. 5. Uzdrowiskowy charakter Inowrocławia, który może sprzyjać rozwojowi usług zdrowotnych, a tym samym tworzeniu nowych miejsc pracy. 6. Możliwość wykorzystania przez potencjalnych inwestorów powstałej strefy ekonomicznej w Inowrocławiu. 7. Rozwijająca się infrastruktura drogowa – obwodnica Inowrocławia. 8. Aktywność i profesjonalizm pozostałych aktorów rynku pracy i ich otwartość do współpracy z PUP w Inowrocławiu. 9. Zainteresowane problemem bezrobocia lokalne media. 10. Pojawiające się próby odbudowy struktur szkolnictwa zawodowego.	1. Spadek w ciągu ostatnich lat w powiecie inowrocławskim liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, które m.in. generują miejsca pracy. 2. Zauważalny w ciągu ostatnich lat spadek wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim. 3. Niekorzystna sytuacja mikroekonomiczna sprzyjająca raczej redukcji etatów niż zwiększaniu zatrudnienia (wysokie koszty pracy), co w konsekwencji może skutkować wzrostem stopy bezrobocia. 4. Kwalifikacje osób bezrobotnych nie odpowiadające potrzebom rynku pracy (bezrobocie strukturalne). 5. „znakowanie pieniędzy", którymi dysonuje PUP w Inowrocławiu, polegające na konieczności przeznaczania środków finansowych na aktywizację osób z określonych grup co utrudnia swobodę działań. 6. Postęp techniczny i technologiczny wprowadzający do produkcji nowe rozwiązania, które przyczyniają się do redukcji zatrudnienia w sposób bezpośredni ze względu na automatyzowanie procesów lub pośredni ze względu na dezaktualizację posiadanych kwalifikacji lub ich brak. 7. „drenaż mózgów" polegający na emigracji cennych jednostek za granicę. 8. Uzdrowiskowy charakter Inowrocławia, który nie sprzyja dużym inwestycjom na terenie tego miasta. 9. Brak równowagi na rynku pracy w relacjach pracodawca-pracownik (rynek pracodawców). 10. Niewystarczająca kontrola legalności zatrudnienia sprzyjający rozwojowi szarej strefy. 11. Zmieniające się uwarunkowania prawne. 12. Upadek szkolnictwa zawodowego w powiecie inowrocławskim. 13. Niewystarczający rozmiar usług doradztwa zawodowego w gimnazjach (preorientacja zawodowa).

Źródło: opracowanie własne

III. 2 Macierz czynników SWOT

W niniejszym podrozdziale przedstawiona została macierz czynników, która prezentuje relacje logiczne pomiędzy poszczególnymi czynnikami.

Wartości zamieszczone w macierzy wyrażone w skali od 0 do 2 należy odczytywać w następujący sposób: 0 – brak oddziaływania, 1 – słabe oddziaływanie, 2 – silne oddziaływanie.

Tabela nr 29. Macierz czynników SWOT

2	2	2	2	1	1		1	2	2	2	2	2	1	2	2
2	2	2	2	2	1		1	2	2	2	2	2	1	1	1
2	2	2	2	2	1		1	2	2	2	2	2	1	1	1
1	1	1	1	1	2		1	1	2	2	1	1	1	0	0
1	1	1	1	1	2		1	1	2	2	1	1	1	0	0
1	1	1	1	2	2		1	2	2	2	2	2	1	0	0
1	1	1	1	2	2		1	2	2	2	2	2	1	0	1
2	2	2	2	1	1		1	2	2	2	2	2	1	1	1
1	1	1	2	2	0		0	0	1	1	1	1	1	1	1
1	2	1	2	0	1		0	1	1	1	2	1	0	2	2
1	0	0	2	1	1		0	2	2	2	1	2	1	0	0
1	0	1	1	1	1		1	2	2	2	1	2	1	0	0
0	0	1	1	1	0		0	2	2	2	1	2	1	0	0
1	0	1	0	0	0		0	2	2	2	1	2	1	2	2
1	1	1	1	0	0		0	0	0	0	1	0	0	1	1
1	0	1	1	0	0		0	1	2	2	1	2	1	2	2
0	0	0	0	0	1		0	1	1	1	0	1	1	0	0
1	0	0	1	0	0		0	1	2	2	0	2	0	0	0
1	0	1	1	0	1		0	1	1	1	1	1	0	0	0
0	0	0	0	0	0		1	1	2	2	1	2	0	0	0
0	1	0	1	1	0		1	1	1	1	0	1	0	1	0
0	0	0	0	0	1		0	0	1	1	2	1	0	2	2
1	1	1	1	0	1		1	0	1	1	2	1	0	2	2

Źródło: opracowanie własne

III. 3 Korelacje czynników

III. 3. 1 Czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse?

Tabela nr 30. Relacje pomiędzy mocnymi stronami i szansami

	Moc. 1	Moc. 2	Moc. 3	Moc. 4	Moc. 5	Moc. 6	Razem
Szansa 1	2	2	2	2	1	1	n/d
Szansa 2	2	2	2	2	2	1	n/d
Szansa 3	2	2	2	2	2	1	n/d
Szansa 4	1	1	1	1	1	2	n/d
Szansa 5	1	1	1	1	1	2	n/d
Szansa 6	1	1	1	1	2	2	n/d
Szansa 7	1	1	1	1	2	2	n/d
Szansa 8	2	2	2	2	1	1	n/d
Szansa 9	1	1	1	2	2	0	n/d
Szansa 10	1	2	1	2	0	1	n/d
Ile razy 2	4	5	4	6	5	4	28
Ile razy 1	6	5	6	4	4	5	30
Ile razy 0	0	0	0	0	1	1	2

Źródło: opracowanie własne

Silne oddziaływanie pomiędzy mocnymi stronami i szansami, które są w ocenie PUP w Inowrocławiu do wykorzystania zostało w macierzy czynników SWOT zdiagnozowane aż 28-krotnie. Słabe

oddziaływanie szans na mocne strony zdiagnozowano 30-krotnie. Brak oddziaływania 2-krotnie. Powyższe pozwala wyciągnąć wniosek, że większość szans zdiagnozowanych na lokalnym rynku pracy zostanie wykorzystana przez silne strony.

Z analizy macierzy czynników SWOT wynika, że najwięcej szans, bo aż 6 wykorzystanych może zostać w związku ze zdiagnozowaną 4 mocną stroną, tj. wielosektorową współpracą PUP w Inowrocławiu z partnerami na rynku pracy. Najmniej natomiast szans, choć należy to podkreślić i tak dużo (4 szanse) powiązano z 1, 3 i 6 silną stroną (odpowiednio: szeroki katalog form wsparcia skierowany zarówno do pracodawców, jak i osób bezrobotnych, doświadczenie i wysoka efektywność PUP w Inowrocławiu w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz Funduszu Pracy, korzystne położenie geograficzne powiatu sprzyjające inwestycjom oraz dojazdom do pracy (stosunkowo niewielkie oddalenie od większych ośrodków miejskich jak Bydgoszcz, Toruń, Poznań, Włocławek oraz dobra infrastruktura drogowa z tymi miastami; położenie w północno-centralnej części kraju).

Słabe oddziaływanie szans na mocne strony najczęściej (sześciokrotnie) powiązano z 1 i 3 mocną stroną, tj. szerokim katalogiem form wsparcia skierowany zarówno do pracodawców, jak i osób bezrobotnych oraz doświadczeniem i wysoką efektywnością PUP w Inowrocławiu w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz Funduszu Pracy.

Brak oddziaływania szans na mocne strony został zdiagnozowany tylko 2-krotnie. Miało to miejsce w przypadku 9 szansy (zainteresowane problemem bezrobocia lokalne media) w stosunku do 6 mocnej strony (korzystne położenie geograficzne powiatu sprzyjające inwestycjom oraz dojazdom do pracy (stosunkowo niewielkie oddalenie od większych ośrodków miejskich jak Bydgoszcz, Toruń, Poznań, Włocławek oraz dobra infrastruktura drogowa z tymi miastami; położenie w północno-centralnej części kraju) oraz w przypadku 10 szansy (pojawiające się próby odbudowy struktur szkolnictwa zawodowego) w stosunku do 5 mocnej strony (krzewienie wiedzy i podnoszenie świadomości społeczeństwa dotyczących przepisów prawnych związanych z rynkiem pracy poprzez uczestnictwo PUP w Inowrocławiu w życiu społecznym i promocję działań PUP w Inowrocławiu).

III. 3. 2 Czy mocne strony pozwolą zniwelować zagrożenia?

Tabela nr 31. Relacje pomiędzy mocnymi stronami i zagrożeniami

	Moc. 1	Moc. 2	Moc. 3	Moc. 4	Moc. 5	Moc. 6	Razem
Zagr. 1	1	0	0	2	1	1	n/d
Zagr. 2	1	0	1	1	1	1	n/d
Zagr. 3	0	0	1	1	1	0	n/d
Zagr. 4	1	0	1	0	0	0	n/d
Zagr. 5	1	1	1	1	0	0	n/d
Zagr. 6	1	0	1	1	0	0	n/d
Zagr. 7	0	0	0	0	0	1	n/d
Zagr. 8	1	0	0	1	0	0	n/d
Zagr. 9	1	0	1	1	0	1	n/d
Zagr. 10	0	0	0	0	0	0	n/d
Zagr. 11	0	1	0	1	1	0	n/d
Zagr. 12	0	0	0	0	0	1	n/d
Zagr. 13	1	1	1	1	0	1	n/d
Ile razy 2	0	0	0	1	0	0	2
Ile razy 1	8	3	7	8	4	6	36
Ile razy 0	5	10	6	4	9	7	41

Źródło: opracowanie własne

Silne oddziaływanie pomiędzy mocnymi stronami i zdiagnozowanymi zagrożeniami zostało wskazane zaledwie 1-krotnie. Słaby wpływ zagrożeń na mocne strony zdiagnozowano 36-krtonie. Brak oddziaływania 41 razy. Powyższe pozwala wyciągnąć wniosek, że większość zagrożeń nie powinna mieć negatywnego wpływu na mocne strony PUP w Inowrocławiu lub ich oddziaływanie powinno być słabe.

Z analizy macierzy czynników SWOT wynika, że w przyszłości jedno zagrożenie może wywierać silne oddziaływania na 4. mocną stronę. Na wielosektorową współpracę PUP w Inowrocławiu z partnerami na rynku pracy może bowiem negatywnie oddziaływać spadek w ciągu ostatnich lat w powiecie inowrocławskim liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne, które m.in. generują miejsca pracy (zagrożenie 1.).

Najczęściej (8-krotnie) słabe oddziaływanie zagrożenia mogą mieć na 1 i 4 mocną stronę (odpowiednio: szeroki katalog form wsparcia skierowany zarówno do pracodawców, jak i osób bezrobotnych i Wielosektorowa współpraca PUP w Inowrocławiu z partnerami na rynku pracy).

Brak oddziaływania zagrożeń na mocne strony określono 41 razy, w tym aż 10-krotnie uznano, że zagrożenia nie powinny oddziaływać na 2 mocną stronę, tj. nowoczesną infrastrukturę i przygotowany do wykonywania swoich obowiązków personel PUP w Inowrocławiu (kwalifikacje, doświadczenie, jakość świadczonych usług).

III. 3. 3 Czy słabe strony ograniczą możliwość wykorzystania szans?

Tabela nr 32. Relacje pomiędzy słabymi stronami i szansami

	Sł. 1	Sł. 2	Sł. 3	Sł. 4	Sł. 5	Sł. 6	Sł. 7	Sł. 8	Sł. 9	Razem
Szansa 1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	n/d
Szansa 2	1	2	2	2	2	2	1	1	1	n/d
Szansa 3	1	2	2	2	2	2	1	1	1	n/d
Szansa 4	1	1	2	2	1	1	1	0	0	n/d
Szansa 5	1	1	2	2	1	1	1	0	0	n/d
Szansa 6	1	2	2	2	2	2	1	0	0	n/d
Szansa 7	1	2	2	2	2	2	1	0	1	n/d
Szansa 8	1	2	2	2	2	2	1	1	1	n/d
Szansa 9	0	0	1	1	1	1	1	1	1	n/d
Szansa 10	0	1	1	1	2	1	0	2	2	n/d
Ile razy 2	0	6	8	8	7	6	0	2	2	39
Ile razy 1	8	3	2	2	3	4	9	4	5	40
Ile razy 0	2	1	0	0	0	0	1	4	3	11

Źródło: opracowanie własne

Silne oddziaływanie pomiędzy słabymi stronami i zdiagnozowanymi szansami zostało wskazane zaledwie 39-krotnie. Słaby wpływ słabych stron na szanse zdiagnozowano 40-krtonie. Brak oddziaływania 11 razy. Powyższe pozwala wyciągnąć wniosek, że niektóre ze słabych stron mogą w znaczny sposób ograniczać zdiagnozowane szanse.

Z analizy macierzy czynników SWOT wynika, że 3 i 4 słaba strona (utrzymujący się od lat wysoki poziom bezrobocia w powiecie inowrocławskim, pomimo tak dużych środków finansowych zaangażowanych w ciągu ostatnich lat na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizację zawodową i utrzymujący się od lat bardzo wysoki poziom osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych) mogą najczęściej mieć negatywny wpływ na zdiagnozowane szanse (określone aż 8-krotnie).

Najczęściej (9-krotnie) jako słabe oddziaływanie słabych stron na zdiagnozowane szanse przypisywano 7 słabej stronie (słabo rozwinięty transport publiczny na poziomie powiatu inowrocławskiego, utrudniający mobilność zawodową).

Ósma słaba strona (niedostosowane kierunki kształcenia do potrzeb rynku pracy) najczęściej ze wszystkich słabych stron (4-krotnie) nie będzie negatywnie oddziaływać na zdiagnozowane szanse.

III. 3. 4 Czy słabe strony potęgują ryzyko związane z zagrożeniami?

Tabela nr 33. Relacje pomiędzy słabymi stronami i zagrożeniami

	Sł. 1	Sł. 2	Sł. 3	Sł. 4	Sł. 5	Sł. 6	Sł. 7	Sł. 8	Sł. 9	Razem
Zagr. 1	0	2	2	2	1	2	1	0	0	n/d
Zagr. 2	1	2	2	2	1	2	1	0	0	n/d
Zagr. 3	0	2	2	2	1	2	1	0	0	n/d
Zagr. 4	0	2	2	2	1	2	1	2	2	n/d
Zagr. 5	0	0	0	0	1	0	0	1	1	n/d
Zagr. 6	0	1	2	2	1	2	1	2	2	n/d
Zagr. 7	0	1	1	1	0	1	1	0	0	n/d
Zagr. 8	0	1	2	2	0	2	0	0	0	n/d
Zagr. 9	0	1	1	1	1	1	0	0	0	n/d
Zagr. 10	1	1	2	2	1	2	0	0	0	n/d
Zagr. 11	1	1	1	1	0	1	0	1	0	n/d
Zagr. 12	0	0	1	1	2	1	0	2	2	n/d
Zagr. 13	1	0	1	1	2	1	0	2	2	n/d
ile razy 2	0	4	7	7	2	7	0	4	4	35
ile razy 1	4	6	5	5	8	5	6	2	1	42
ile razy 0	9	3	1	1	3	1	7	7	8	40

Źródło: opracowanie własne

Silne oddziaływanie pomiędzy słabymi stronami i zdiagnozowanymi zagrożeniami zostało wskazane - 35-krotnie, słabe 42-krtonie. Brak oddziaływania 40 razy. Powyższe pozwala wyciągnąć wniosek, że niektóre słabe strony będą w sposób znaczny lub mniej istotny potęgować zdiagnozowane zagrożenia. Niemniej jednak aż 40-krotnie uznano, że słabe strony nie będą oddziaływać w ogóle na zagrożenia.

Trzecią, czwartą i szóstą słabą stronę (odpowiednio: utrzymujący się od lat wysoki poziom bezrobocia w powiecie inowrocławskim, pomimo tak dużych środków finansowych zaangażowanych w ciągu ostatnich lat na promocję zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia oraz aktywizację zawodową, utrzymujący się od lat bardzo wysoki poziom osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych, Wysoki i wykazujący od lat tendencję wzrostową wskaźnik dotyczący poziomu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia), najczęściej (7-krotnie) powiązano ze zdiagnozowanymi zagrożeniami.

Piątą słabą stronę (wysoki i wykazujący od lat tendencję wzrostową wskaźnik dotyczący poziomu osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych oraz wykształcenia średniego, świadczący o złej kondycji kapitału ludzkiego w powiecie) najczęściej (8-krotnie) wiązano ze słabym oddziaływaniem zagrożeń.

Na pierwszą słabą stronę (zbyt mała liczba pracowników PUP w Inowrocławiu w stosunku do zaplanowanych w nowelizacji ustawy zadań) zagrożenia powinny mieć w przyszłości najmniejszy wpływ. Dziewięciokrotnie uznano bowiem, że zagrożenia nie będą miały na tę słabą stronę żadnego wpływu.

IV. STRUKTURA CELÓW I ZADAŃ PROGRAMU

IV. 1 Cele strategiczne i kierunki działań – lista

OBSZAR IV. BEZROBOCIE

CEL OGÓLNY. AKTYWIZACJA RYNKU PRACY W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM

Cel strategiczny. I. Wzrost aktywności zawodowej wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego

I.1. Świadczenie usług pośrednictwa pracy

I.1.1. Liczba bezrobotnych objętych usługą pośrednictwa pracy

I.1.2. Liczba zorganizowanych giełd pracy

I.1.3. Liczba przedsięwzięć na terenie powiatu, podczas których promowane są działania urzędu pracy i świadczone jest pośrednictwo pracy

I.1.3. Liczba zarejestrowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej

I.2. Świadczenie usług poradnictwa zawodowego, w tym tworzenie IPD

I.2.1. Liczba bezrobotnych objętych usługą poradnictwa zawodowego

I.2.2. Liczba utworzonych IPD

I.3. Kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach zajęć Klubu Pracy

I.3.1. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci Klubu Pracy

I.3.2. Liczba zorganizowanych edycji Klubu Pracy

I.4. Kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach zajęć Klubu Pracy

I.4.1. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci Klubu Pracy

I.4.2. Liczba zorganizowanych edycji Klubu Pracy

I.5. Kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy

I.5.1. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci WAPP

I.5.1. Liczba zorganizowanych edycji WAPP

I.6. Zapewnienie możliwości zdobycia lub poszerzenia doświadczenia zawodowego przez bezrobotnych w ramach mechanizmów wsparcia

I.6.1. Liczba bezrobotnych skierowanych na doposażone/wyposażone stanowiska pracy

I.6.2. Liczba bezrobotnych skierowanych na staż/przygotowanie zawodowe dorosłych (w tym bon na staż)

I.6.3. Liczba bezrobotnych skierowanych na prace interwencyjne

I.6.4. Liczba bezrobotnych skierowanych na roboty publiczne

I.6.5. Liczba bezrobotnych skierowanych na prace społecznie użyteczne

I.6.6. Liczba bezrobotnych skierowanych do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego (w tym bon na zatrudnienie, bon na telepracę, refundacja składek na ubezpieczenia społeczne "bezrobotni do 30 roku życia", dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia),

I.6.7. Rozpoczęcie PAI (Program Aktywizacja i Integracja)

I.6.8. Wsparcie towarzyszące (świadczenie aktywizacyjne, bon na zasiedlenie)

Cel strategiczny. II. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego

II.1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości

II.1.1. Liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (w tym pożyczka na utworzenie stanowiska pracy (BGK))

II.1.2. Liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych

II.1.3. Liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach robót publicznych

II.1.4. Liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia absolwenta CIS w ramach tzw. zatrudnienia wspieranego

II.1.5. Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne za członków spółdzielni socjalnej

II.2. Wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego

II.2.1. Liczba bezrobotnych, którzy zostali skierowani na szkolenie z zakresu przedsiębiorczości

II.2.2. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej (BGK))

II.2.3. Liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach robót publicznych

II.2.4. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej

Cel strategiczny. III. Stworzenie warunków do dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego

III.1. Zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy w ramach szkoleń zawodowych

III.1.1. Liczba bezrobotnych, którzy zostali skierowani na szkolenia zawodowe (w tym bon szkoleniowy)

III.2. Zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy w ramach studiów podyplomowych

III.2.1. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych

IV. 2 Cele strategiczne i kierunki działań – matryca logiczna Programu

Tabela nr 344. cele strategiczne i kierunki działań - matryca logiczna Programu (kolorem czerwonym zostały wyróżnione formy wprowadzone w nowelizacji Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które nie zostały uwzględnione w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020).

OBSZAR STRATEGII	CEL OGÓLNY	CEL STRATEGICZNY	KIERUNEK DZIAŁAŃ	WSKAŹNIK MONITORUJĄCY	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
	Aktywizacja rynku pracy w powiecie inowrocławskim	**I. Wzrost aktywności zawodowej wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego**	**1. Świadczenie usług pośrednictwa pracy**	1. Liczba bezrobotnych objętych usługą pośrednictwa pracy. 2. Liczba zorganizowanych giełd pracy. 3. Liczba przedsięwzięć na terenie powiatu, podczas których promowane są działania urzędu pracy i świadczone jest pośrednictwo pracy. 4. Liczba zarejestrowanych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.	-
			2. Świadczenie usług poradnictwa zawodowego, w tym tworzenie IPD	1. Liczba bezrobotnych objętych usługą poradnictwa zawodowego. 2. Liczba utworzonych IPD.	-
			3. Kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach zajęć Klubu Pracy	1. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci Klubu Pracy. 2. Liczba zorganizowanych edycji Klubu Pracy.	Budżet, FP, EFS,
			4. Kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach zajęć Klubu Pracy	1. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci Klubu Pracy. 2. Liczba zorganizowanych edycji Klubu Pracy.	-
			5. Kształtowanie umiejętności poruszania się po rynku pracy w ramach Warsztatów Aktywnego Poszukiwania Pracy	1. Liczba bezrobotnych objętych wsparciem w postaci WAPP. 2. Liczba zorganizowanych edycji WAPP.	-
			6. Zapewnienie możliwości zdobycia lub poszerzenia	1. Liczba bezrobotnych skierowanych na doposażone/wyposażone stanowiska pracy. 2. Liczba bezrobotnych skierowanych na staż/przygotowanie zawodowe dorosłych (w tym bon na	FP, PFRON, EFS

		doświadczenia zawodowego przez bezrobotnych w ramach mechanizmów wsparcia	staż). 3. Liczba bezrobotnych skierowanych na prace interwencyjne. 4. Liczba bezrobotnych skierowanych na roboty publiczne. 5. Liczba bezrobotnych skierowanych na prace społecznie użyteczne. 6. Liczba bezrobotnych skierowanych do pracy w ramach zatrudnienia wspieranego (w tym bon na zatrudnienie, bon na telepracę, refundacja składek na ubezpieczenia społeczne "bezrobotni do 30 roku życia", dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia). 7. Rozpoczęcie PAI (Program Aktywizacja i Integracja). 8. Wsparcie towarzyszące (świadczenie aktywizacyjne, bon na zasiedlenie).	
	II. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego	**1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości**	1. Liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (w tym pożyczka na utworzenie stanowiska pracy (BGK)). 2. Liczba podmiotów gospodarczych, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych. 3. Liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia w ramach robót publicznych. 4. Liczba podmiotów, którym zrefundowano koszty zatrudnienia absolwenta CIS w ramach tzw. zatrudnienia wspieranego. 5. Refundacja składek na ubezpieczenie społeczne za członków spółdzielni socjalnej.	FP, PFRON, EFS
		2. Wsparcie procesu samozatrudnienia wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego	1. Liczba bezrobotnych, którzy zostali skierowani na szkolenie z zakresu przedsiębiorczości. 2. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej (BGK)). 3. Liczba bez robotnych, którym przyznano środki na utworzenie spółdzielni socjalnej. 4. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na przystąpienie do spółdzielni socjalnej.	FP, PFRON, EFS
	III. Stworzenie warunków do dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy wśród bezrobotnych powiatu inowrocławskiego	**1. Zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy w ramach szkoleń zawodowych**	1. Liczba bezrobotnych, którzy zostali skierowani na szkolenia zawodowe (w tym bon szkoleniowy).	FP, PFRON, EFS
		2. Zapewnienie możliwości dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy w ramach studiów podyplomowych	1. Liczba bezrobotnych, którym przyznano środki na sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych.	FP, PFRON, EFS

Źródło: opracowanie własne

ZAŁĄCZNIK – WZÓR ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI PROGRAMU

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W ..... ROKU ZADAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA I AKTYWIZACJI RYNKU PRACY POWIATU INOWROCŁAWSKIEGO NA LATA 2014-2020

1. Jednostka przygotowująca raport

2. Opis zrealizowanych zadań w roku sprawozdawczym

3. Wskaźniki realizacji celów i zadań

Cel ogólny	Cel strategiczny	Działanie	Wskaźnik monitorujący	Osiągnięta wartość wskaźnika	Uwagi

4. Finansowa realizacja zadań

Cel ogólny	Cel strategiczny	Działanie	Kwota wydatkowana w zł	Uwagi

WYKAZ TABEL

Tabela nr 1. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012 6
Tabela nr 2. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2009-2012 10
Tabela nr 3. Stopa bezrobocia w kraju w latach 2009-2013 14
Tabela nr 4. Stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim 2009-2013 15
Tabela nr 5. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 17
Tabela nr 6. Liczba osób bezrobotnych w kraju w latach 2009-2013 20
Tabela nr 7. Liczba osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2009-2013. 20
Tabela nr 8. Liczba osób bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2009-2013. 21
Tabela nr 9. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 22
Tabela nr 10. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poprzedniej aktywności zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 23
Tabela nr 11. Liczba osób bezrobotnych poprzednio pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 23
Tabela nr 12. Liczba osób bezrobotnych dotychczas nie pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 24
Tabela nr 13. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 25
Tabela nr 14. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem przynależności do grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 26
Tabela nr 15. Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 27
Tabela nr 16. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 28
Tabela nr 17. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem kwestii długotrwałego bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 29
Tabela nr 18. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 30
Tabela nr 19. Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 31
Tabela nr 20. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 32
Tabela nr 21. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2009-2013 33
Tabela nr 22. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 34
Tabela nr 23. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 - mieszkańcy z terenów wiejskich 35
Tabela nr 24. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 - mieszkańcy miast 36
Tabela nr 25. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim 2009-2013 37
Tabela nr 26. Zainteresowanie młodzieży typem szkół średnich w latach 2009-2014 38

Tabela nr 27. Wybrane kierunki szkoleń grupowych realizowane w latach 2009-2013 40
Tabela nr 28. Analiza SWOT 59
Tabela nr 29. Macierz czynników SWOT 60
Tabela nr 30. Relacje pomiędzy mocnymi stronami i szansami 60
Tabela nr 31. Relacje pomiędzy mocnymi stronami i zagrożeniami 61
Tabela nr 32. Relacje pomiędzy słabymi stronami i szansami 62
Tabela nr 33. Relacje pomiędzy słabymi stronami i zagrożeniami 63
Tabela nr 344. cele strategiczne i kierunki działań - matryca logiczna Programu (kolorem czerwonym zostały wyróżnione formy wprowadzone w nowelizacji Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które nie zostały uwzględnione w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Inowrocławskiego na lata 2014-2020). 67

WYKAZ WYKRESÓW

Wykres nr 1. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012 7
Wykres nr 2. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2009 r. 7
Wykres nr 3. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2010 r. 8
Wykres nr 4. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2011 r. 8
Wykres nr 5. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w 2012 r. 9
Wykres nr 6. Liczba ludności w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012 - ujęcie komparatystyczne 10
Wykres nr 7. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku przedprodukcyjnym w latach 2009-2012 11
Wykres nr 8. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku produkcyjnym w latach 2009-2012 11
Wykres nr 9. Ludność powiatu inowrocławskiego w wieku poprodukcyjnym w latach 2009-2012 12
Wykres nr 10. Stopa bezrobocia w Polsce w latach 2009-2013 13
Wykres nr 11. Stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2009-2013 15
Wykres nr 12. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 16
Wykres nr 13. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju 2009r. 17
Wykres nr 14. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju 2010r. 17
Wykres nr 15. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju w 2011 r. 18
Wykres nr 16. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwie kujawsko-pomorskim i w kraju w roku 2012 r. 18
Wykres nr 17. Stopa bezrobocia w powiecie inowrocławskim, województwo kujawsko-pomorskim i w kraju w 2013 r. 18
Wykres nr 18. Liczba osób bezrobotnych w latach 2009-2013 19
Wykres nr 19. Liczba osób bezrobotnych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 21
Wykres nr 20. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem poprzedniej aktywności zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 22
Wykres nr 21. Liczba osób bezrobotnych poprzednio pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 23
Wykres nr 22. Liczba osób bezrobotnych dotychczas nie pracujących z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 24
Wykres nr 23. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem ich płci w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 25
Wykres nr 24. Liczba osób bezrobotnych z uwzglednienim przynależności do grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 26
Wykres nr 25. Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 27
Wykres nr 26. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 28
Wykres nr 27. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem kewstii długotrwałego bezrobocia w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 29

Wykres nr 28. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 30
Wykres nr 29. Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 31
Wykres nr 30. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 32
Wykres nr 31. Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2009-2013 33
Wykres nr 32. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 34
Wykres nr 33. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim latach 2009-2013 - mieszkańcy terenów wiejskich 35
Wykres nr 34. Liczba osób bezrobotnych z uwzględnieniem miejsca zamieszkania w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 - mieszkańcy miast 35
Wykres nr 35. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2013 36
Wykres nr 36. Liczba podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w powiecie inowrocławskim w latach 2009-2012 37

WYKAZ ILUSTRACJI

Ilustracja nr 1. Logo CAZ 51
Ilustracja nr 2. Logo MCAZ 53

